

Varde Kommune

MILJØGODKENDELSE
af
fjerkræ- og svinebruget på
Lille Hejbølvej 3
6870 Ølgod

§ 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006
om miljøgodkendelse af husdyrbrug

Udarbejdet af:

Miljø
Toften 2
6818 Årre

Sagsbehandler: Klaudi Andresen
Direkte tlf. 79947525
E-mail: KLAN@varde.dk

VARDE KOMMUNE
Teknik og Miljø
Bytoften 2
6800 Varde

www.vardekommune.dk
vardekommune@varde.dk

Doknr. 667.691

Sagsnr. 503.454

Indholdsfortegnelse:

1	INDLEDNING	5
2	BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1	DATABLAD.....	6
2.2	BAGGRUND.....	6
3	GODKENDELSE	7
3.1	BESKRIVELSE AF PROJEKTET.....	7
3.2	DISPENSATION.....	7
3.3	RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING.....	7
3.4	SUPPLERENDE OPLYSNINGER.....	8
3.5	FORUDSÆTNINGER.....	8
4	VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
4.1	ÅRSPRODUKTION.....	9
4.2	DRIFT OG INDRETNING.....	9
4.3	INFORMATION OG ÆNDRINGER PÅ HUSDYRBRUGET.....	9
4.4	AMMONIAKREDUCERENDE TILTAG.....	9
4.5	OPBEVARING OG HÅNDTERING AF HUSDYRGØDNING.....	10
4.6	LUGT.....	10
4.7	STØJ.....	11
4.8	STØV.....	12
4.9	TRANSPORT.....	12
4.10	SKADEDYR.....	12
4.11	SPILDEVAND OG OVERFLADEVAND.....	12
4.12	OPLAG AF OLIE, PESTICIDER OG ØVRIGE KEMIKALIER.....	13
4.13	AFFALD.....	13
4.14	LYS.....	13
4.15	UDBRINGNINGSAREALER.....	13
4.16	EGENKONTROL.....	14
4.17	BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK.....	14
4.18	UHELD OG RISICI.....	15
4.19	OPHØR.....	15
5	KLAGEVEJLEDNING	15
6	OFFENTLIGGØRELSE	16
7	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	17
7.1	BELIGGENHED.....	17
7.2	AFSTANDSKRAV.....	18
7.3	LANDSKAB OG KULTURMILJØ.....	18
7.4	DYREHOLDETS STØRRELSE FØR OG EFTER UDVIDElsen.....	21
7.5	INDRETNING.....	23
7.6	FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	25
7.7	FAST AFFALD OG KEMIKALIER.....	26
7.8	OPLAG AF OLIE.....	27
7.9	HUSDYRGØDNING - PRODUKTION, OPBEVARING OG UDBRINGNING.....	27
7.10	FODEROPBEVARING.....	28
7.11	LUGT.....	29
7.12	STØJ.....	30

7.13	STØV	31
7.14	SKADEDYR.....	31
7.15	DØDE DYR.....	32
7.16	LYS	32
7.17	TRANSPORT.....	33
7.18	SPILDEVAND	34
7.19	DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD	35
7.20	BESKYTTEDE NATUROMRÅDER OMKRING EJENDOMMEN - AMMONIAK.....	36
7.21	HARMONI OG AREALKRAV	39
7.22	KG N OG P TILFØRT UDSPREDNINGSAREALET.....	42
7.23	NITRAT TIL OVERFLADEVAND - VANDLØB, SØER OG KYSTVANDE.....	43
7.24	NITRAT TIL GRUNDEVAND.....	47
7.25	FOSFOR	48
7.26	PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSKRAV (BILAG IV ARTER)	50
7.27	UDBRINGNINGSAREALER – ØVRIGE FORHOLD.....	50
7.28	VURDERING AF 3. MANDSAREALER.....	50
7.29	VURDERING AF AREALER I BILLUND KOMMUNE.....	51
7.30	MANAGEMENT	51
7.31	BAT – FODER.....	52
7.32	BAT – STALDINDRETNING	54
7.33	BAT - FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	55
7.34	BAT - OPBEVARING.....	56
7.35	BAT - UDBRINGNING	57
7.36	BAT I EKSISTERENDE STALDE.....	57
7.37	VÆSENTLIGE ALTERNATIVER TIL BAT	57
7.38	SAMLET BAT-VURDERING	57
8	EGENKONTROL.....	58
9	FORANSTALTNINGER VED OPHØR AF PRODUKTION	58
10	ALTERNATIVE MULIGHEDER.....	58
11	NABOHØRING.....	59
12	SAMLET VURDERING	59

1 Indledning

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af fjerkræ- og svineholdet på Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod i Varde Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, flora og fauna, vandmiljø, landskab og kulturhistorie samt ressourceforbrug.

I forbindelse med udarbejdelsen af miljøgodkendelse, har Varde Kommune udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af det ansøgte projekt. Denne danner baggrund for afgørelsen om miljøgodkendelse, herunder de stillede vilkår (se side afsnit 4).

Ansøgningen om miljøgodkendelse har været offentliggjort i ugeaviserne i Varde Kommune d. 3. og 4. november 2009. Offentligheden har hermed haft mulighed for at komme med forslag og bemærkninger til projektet, samt anmode om at få tilsendt udkast til afgørelse når denne foreligger.

2 Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Husdyrbrugets ejer/ Ansøger:	Bent Jensen, Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod.
Kontaktperson:	Bent Jensen, Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod. Tlf. 75 24 32 75, mobil tlf. 40 27 32 75. Email. lillehejboel@mail.dk.
Husdyrbrugets navn og adresse:	Lille Hejbøl, Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod.
Matrikel nr. og ejerlav:	8, 1u, 2h, 2a, 1c og 1bh Hejbøl gde., Ølgod 8k Vognslund By, Ølgod; 3av Agersnap By, Ølgod.
Virksomhedens art:	Fjerkræ- og svinebrug
Ejendomsnummer:	5730108410
CHR-nummer:	19358
CVR-Nummer:	1229 8641
Konsulent:	Trine R. Jeppesen, Jysk Landbrugsrådgivning, Ndr. Boulevard 100, 6800 Varde. Tlf. 72 10 98 86. Email. trj@jlbr.dk.
Tilsynsmyndighed:	Varde Kommune
Udkast i nabohøring:	17. november 2009
Godkendelsesdato:	10. december 2009

2.2 Baggrund

Bent Jensen har søgt om miljøgodkendelse til udvidelse af både fjerkræ- og svineproduktionen på Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod.

Ansøgningen er modtaget af Varde Kommune den 19. december 2009, og er indgivet på baggrund af, at Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod ønsker at udvide produktionen af svin- og fjerkræ. I forbindelse med sagsbehandlingen er der indhentet supplerende oplysninger. Miljøgodkendelsen er lavet ud fra ansøgning nr. 8268, version 6 som er indsendt den 12-11-09.

Varde Kommune har ikke modtaget bemærkninger til udvidelsen i idefasen efter offentlig annoncering.

3 Godkendelse

Varde Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod kan udvides som ansøgt. Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den efterfølgende miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Miljøgodkendelsen meddeles efter § 12 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug på en række nærmere angivne vilkår i afsnit 4.

Et udkast til afgørelse om miljøgodkendelse af husdyrbruget var sendt til ansøgeren og berørte naboer til udtalelse den 17. november 2009.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at tilladelse og godkendelser der vedrører anden lovgivning skal indhentes særskilt.

Henvendelse om godkendelsen kan ske til Varde Kommune, Miljø.

Opmærksomheden henledes på, at eventuelle udvidelser og ændringer af husdyrbrugets anlæg og arealer skal meddeles Varde Kommune, hvis disse afviger fra de oplysninger, der fremgår af miljøgodkendelsen. Udvidelse og ændringer skal forinden godkendes af Varde Kommune.

3.1 Beskrivelse af projektet

Bent Jensen, Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod søger om § 12 miljøgodkendelse af udvidelse af både fjerkræ- og svineproduktionen.

Der ønskes en udvidelse af fjerkræproduktionen fra 58.000 æglæggende årshøns, 62.500 prod. hønniker, 400 årssøer og 10.000 prod. smågrise (7,2-30 kg) til 92.117 æglæggende årshøns, 185.000 prod. hønniker, 400 søer, 12.000 prod. smågrise (7,2-30 kg) og 200 prod. slagtesvin/polte (30-102 kg). Udvidelsen af dyreholdet er dermed fra 543,7 DE til 855,2 DE.

Der stilles nye krav til bure til fjerkræ, som skal opfyldes inden udgangen af 2011. Staldene med høns skal derfor renoveres, så de lever op til de fremtidige EU-krav. Renoveringen udføres således, at der bliver plads til en besætningsudvidelse i de eksisterende stalde.

Udvidelsen af svineproduktionen sker i de eksisterende stalde, hvor der ikke sker nogen bygningsmæssige ændringer.

3.2 Dispensation

I forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen er der ikke givet dispensationer af nogen art.

3.3 Retsbeskyttelse og revurdering

Godkendelsen er jf. § 40 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug retsbeskyttet i 8 år efter godkendelsens dato. Dato for retsbeskyttelsens udløb er 10. december 2017.

Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 40 stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, j.f. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt, at foretage den første revurdering i 2016.

3.4 Supplerende oplysninger

I forbindelse med godkendelsesarbejdet af Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod har Varde Kommune orienteret og indhentet oplysninger ved følgende:

- Idefasen ved offentlig
- Høring i Billund Kommune ang. arealer
- Nabohearing inklusiv berørte parter.

3.5 Forudsætninger

Varde Kommune forudsætter, at projektet gennemføres og drives som beskrevet i ansøgningen nr. 8268 version 6. Godkendelsen meddeles på vilkår, der sikrer at kravene i § 27 og § 29 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse, mv. af husdyrbrug opfyldes. Der stilles derfor følgende vilkår til husdyrbrugets anlæg og arealer:

4 Vilkår for Godkendelsen

4.1 Årsproduktion

- a. Husdyrbruget har tilladelse til et dyrehold på maksimalt 855,19 dyreenheder (DE) der fordeler sig normalt med 400 årssøer – 93,28 DE; 12.000 smågrise – 68,57 DE; 200 slagtesvin/sopolte – 5,71 DE; 185.000 hønnikker – 136,03 DE og 92.117 årshøns – 551,60 DE på ejendommen Lille Hejbølvej 3. Årsproduktion opgøres på basis af planåret (1.august til 31.juli)

4.2 Drift og Indretning

- a. Husdyrbrugets drift og indretning skal være i overensstemmelse med de oplysninger der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse, med mindre andet fremgår af godkendelsens vilkår.
- b. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Lille Hejbølvej 3. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr.19358.
- c. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- d. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at den ansøgte renovering er gennemført, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være opfyldt 2 år efter meddelelse af godkendelse.
- e. Tilsynsmyndigheden skal underrettes når besætningen er nået op på 855,19 dyreenheder og besætningens størrelse 2 år efter godkendelsens dato, såfremt virksomheden ikke har nået op på 855,19 dyreenheder.

4.3 Information og ændringer på husdyrbruget

- a. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til Varde Kommune senest 1. måned efter, det har fundet sted.
- b. Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen inden gennemførelsen. Kommunen vurderer om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse.
- c. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Et eksemplar af miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængeligt for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift.

4.4 Ammoniakreducerende tiltag

- a. I hønsestaldene (bygn nr. 1,2,3 og 4 – se figur 4 side 23) skal der foretages udmugning 3 gange ugentlig i henhold til miljøstyrelsens BAT-blad: Gødningsbånd og hyppig udmugning.

4.5 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

- a. Fast husdyrgødning med et indhold på 44.560 kg N og 14.703 kg P skal hvert år afsættes til Anton Knoll i Tyskland.
- b. Gyllebeholderne skal jævnligt, og mindst én gang årligt, visuelt kontrolleres for skader og brud, herunder kabelbrud. Evt. brud eller skader skal straks udbedres.
- c. Udbringning af gylle skal ske i overensstemmelse med god landmandspraksis, således at lugtgener søges begrænset mest muligt.
- d. Påfyldning af gylle til gyllevogn o.l. skal altid ske under opsyn.
- e. I forbindelse med påfyldning af gylle fra gyllebeholdere må der ikke spildes gylle således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.
- f. Fra containere til opbevaring af hønsegødning må der ikke forekomme udsivning af gødningsaft eller andet spildevand.
- g. Containere indeholdende hønsegødning skal være overdækkede, hvis der ikke er daglig tilførsel.
- h. I forbindelse med udmugning fra hønsestaldene til containerne må der ikke spildes hønsegødning således, at der er fare for forurening af grund- eller overfladevand - herunder vandløb eller søer.
- i. Ønskes fjerkrægødningen afsat til anden modtager end nuværende modtager, så skal kommunen godkende ny modtager før afsætningen må påbegyndes.
- j. Husdyrbruget skal til enhver tid kunne dokumentere i form af kapacitetserklæring, at kapaciteten af gødningsopbevaringsanlæg opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.
- k. Der må ikke anvendes markstakke til opbevaring af dybstrøelse.

4.6 Lugt

- a. Husdyrbrugets drift må ikke medføre lugtgener, der af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige uden for virksomhedens skel.
- b. Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at luft- og lugtgener begrænses mest muligt.
- c. Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at lugtgener i omgivelserne vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal husdyrbruget lade foretage undersøgelse af muligheder for begrænsning af lugtkilder og/eller behandling af afkastluften. Undersøgelsens omfang vil blive fastsat af tilsynsmyndigheden på baggrund af en konkret vurdering af sagen. Lugtundersøgelser kan maksimalt kræves én gang pr. år. Virksomheden afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger.

- d. Ventilationsanlæggende i staldene skal være sådan indrettet, at afkastet giver mindst mulige lugtgener for naboerne. Såfremt anlæggene ændres, skal principperne i BAT (Bedst Anvendelig Teknik) anvendes.
- e. Ændringen af staldsystem og besætningsudvidelsen må først påbegyndes når Lille Hejbølvej 5 er blevet registreret som et landbrug.

4.7 Støj

- a. Husdyrbruget bidrag til støjbelastningen må, ved udendørs opholdsarealer ved boliger beliggende i landzone uden for eget skel, ikke overskride de anførte værdier 1,5 meter over terræn i frit felt:

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 - 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 - 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 - 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 - 07	40 dB(A)	½ time

Tabel 1. Støjgrænser

- b. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser.
- c. Ved dokumentation for overholdelse af støjvilkår skal der ses bort fra kortvarig sæsonafhængig kørsel i forbindelse med f.eks. høst, gødningsudbringning og flytning af dyr.
- d. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer det nødvendigt, skal husdyrbruget dokumentere, at støjvilkåret er overholdt. Dokumentationen skal belyse støjbelastningen med husdyrbruget i fuld repræsentativ drift. Dette kan dog højst kræves en gang årligt, såfremt vilkår 4.9.a. overholdes.

Dokumentationen skal ske i form af resultat af en støjmåling udført efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 og 6/1984, eller efter en beregning udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder jf. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993. Ved ændringer skal den nyeste vejledning anvendes.

Er dokumentationen udført som beregning, skal den indeholde de oplysninger om beregningsforudsætningerne, som er nødvendige for vurdering af rigtigheden af beregningsresultaterne. Er dokumentationen udført som måling, skal

driftsforholdene under målingen beskrives. Som udgangspunkt accepteres en ubestemthed på de målte eller beregnede støjbelastninger på max. +/- 3 dB(A).

- e. Målingerne eller beregningerne skal udføres af en person eller et laboratorium, som er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Måling – ekstern støj".
- f. Resultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden senest 1 måned efter målingernes gennemførelse.

4.8 Støv

- a. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal.

4.9 Transport

- a. Transport til- og fra husdyrbruget skal fortrinsvis foregå i dagtimerne. I forbindelse med kortvarige sæsonbetonede arbejder som f.eks. høst og gødningsudkørsel tillades kørsel udenfor dagtimerne.
- b. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild af gylle, skal dette straks opsamles.
- c. Eksport af hønsegødning til Tyskland skal ske i containere, hvorfra der ikke kan forekomme spild under transporten.

4.10 Skadedyr

- a. Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de til enhver tid nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrslaboratorium.
- b. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

4.11 Spildevand og overfladevand

Sanitært spildevand

- a. Sanitært spildevand fra driftsbygninger skal ledes til godkendt trixtank.

Processpildevand

- b. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til gyllesystemet, og anvendes efter gældende regler.

Tag og overfladevand

- c. Tagnedløbsbrønde og brønde i øvrigt inden for 15 meter fra stalde og lagertanke til husdyrgødning skal hæves minimum 10 cm over terræn.
- d. Vand afledt til dræn og vandløb må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der er naturligt forekommende i tagvand og uforurenede overfladevand.

4.12 Oplag af olie, pesticider og øvrige kemikalier

- a.** Opbevaring af kemikalier, samt spildolie og kemikalieaffald, skal foregå i rum med fast bund og uden mulighed for forurening af jord, afløbssystem, grundvand og vandløb.
- b.** Opbevaring af diesel /fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- c.** Olie- og kemikalieaffald samt andet farligt affald skal afleveres til godkendt modtager, jf. Varde Kommunes regulativ for farligt affald.

4.13 Affald

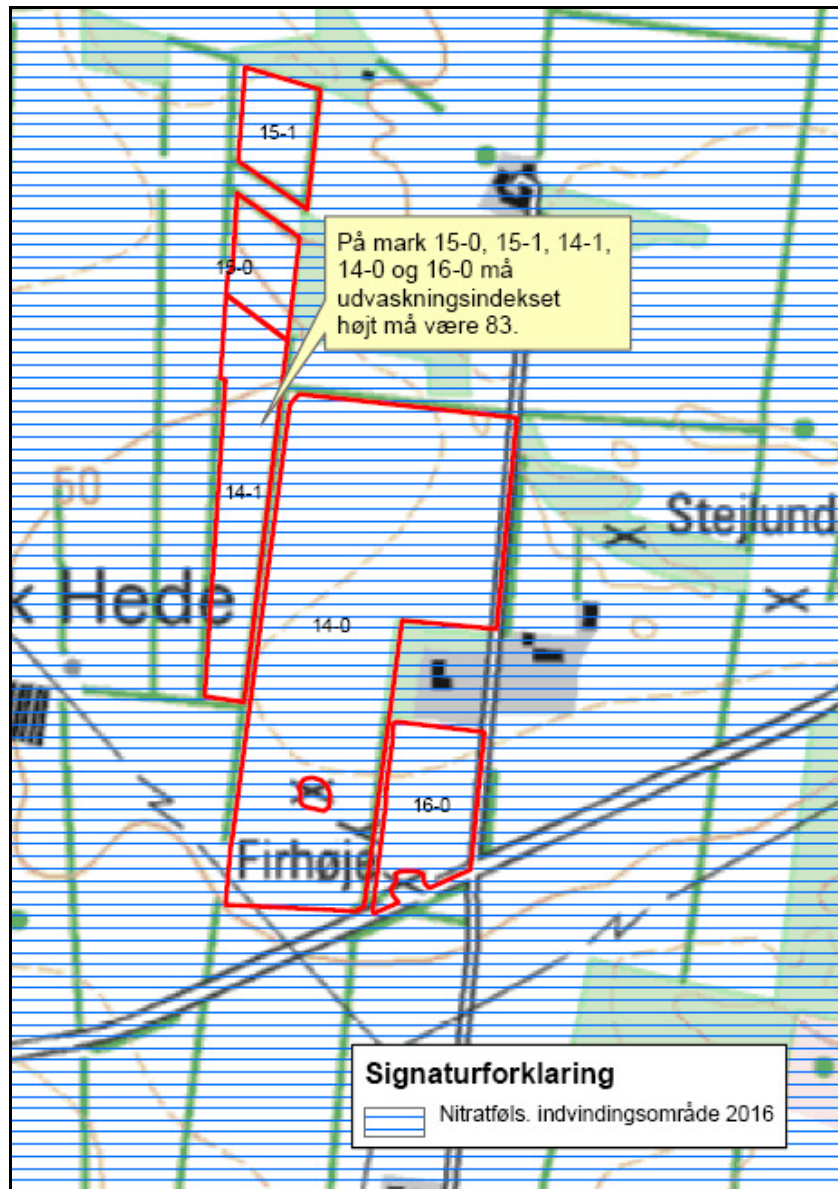
- a.** Animalsk affald og døde dyr skal fjernes fra ejendommen inden der opstår kadaverøse forandringer, der kan give anledning til lugtgener eller andre uhygiejniske forhold. Affaldet skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt.
- b.** Medicinrester og tom medicinemballage leveres retur til dyrlæge, apotek eller anden godkendt modtager. Klinisk affald (sprøjte og kanyler og andre skarpe genstande) skal afhentes/ afleveres efter behov, dog mindst 1 gang årligt.
- c.** Erhvervsaffald skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
- d.** Dagrenovation skal håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes regulativ for dagrenovation.

4.14 Lys

- a.** Driften må ikke medføre væsentlige lysgener uden for ejendommens eget areal.

4.15 Udbringningsarealer

- a.** Der må kun udbringes husdyrgødning på de arealer der fremgår af miljøgodkendelsen. Ændringer af udbringningsarealet skal anmeldes til kommunen.
- b.** Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens ejede og forpagtet arealer svarende til 1,40 DE/ha. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation herfor for de seneste 5 år f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.
- c.** På udbringningsarealerne beliggende i P-kl-2 må fosforoverskuddet maksimalt være 9,9 kg P/ha/år. Se figur 12.
- d.** Der skal på bedriftens udbringningsarealer være mindst 10,73 ha med et sædskifte med et udvaskningsindeks ifølge Notatet om standardsædskifter på højst 83.
- e.** På udbringningsarealerne med mark nr. 14-0; 14-1; 15-0; 15-1 og 16-0 på tilsammen 10,73 ha skal anvendes et sædskifte med et udvaskningsindeks ifølge notatet om standardsædskifter på højst 83. Se nedenstående:

4.16 Egenkontrol

- a. Dokumentation skal opbevares samlet, være opstillet overskueligt, være opdateret og være lettilgængelige for tilsynsmyndigheden.
- b. Dokumentation skal fremvises til tilsynsmyndigheden på forlangende og skal gemmes minimum 5 år.

4.17 Bedste tilgængelige teknik

- a. Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.

- b.** Anlæg der er særligt energiforbrugende, såsom ventilationsanlæg og anlæg til opvarmning af stalde herunder også temperatur- og fugtighedsmålere skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- c.** På tilsynsmyndighedens anmodning skal husdyrbruget redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de i bat-afsnittet beskrevne teknikker og niveauer. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.
- d.** I løbe- og drægtighedsstalden til søer (bygn. nr. 8 – se figur 4 side 23), skal staldsystemet leve op til bedste tilgængelige staldsystem senest ved næste gennemgribende reovering af inventaret - dog senest 01/01-2030.

4.18 Uheld og Risici

- a.** Alle uheld og driftsforstyrrelser, herunder evt. spild på udendørs arealer, der kan medføre forøget forurening eller indebære fare herfor, skal straks meddeles alarmcentralen (tlf.: 112) og efterfølgende Varde Kommune, Miljø (tlf.: 79946800).
- b.** Der skal forligge beredskabsplan, og beredskabsplanen skal gennemgås og ajourføres efter behov og minimum én gang årligt. Den skal være kendt og tilgængelig for personale og øvrige, der færdes regelmæssigt på husdyrbruget.

4.19 Ophør

- a.** Ophører udnyttelse af godkendelsen helt eller delvist i tre på hinanden følgende år bortfalder den del der ikke har været udnyttet de seneste tre år.
- b.** Ved ophør af driften, skal tilsynsmyndigheden orienteres.
- c.** Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, alle opbevaringsanlæg tømmes og rengøres og ejendommen skal fremstå i miljømæssig god stand.

5 Klagevejledning

Godkendelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i loven om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug af de klageberettigede, der fremgår af lovens §§ 84 - 87.

Eventuel klage stiles skriftlig til Miljøklagenævnet, men sendes til Varde Kommune, Bytoften 2, 6800 Varde. Klagen skal være Varde Kommune i hænde senest den 18. januar 2010, kl. 15:30 (4 uger efter offentliggørelsen). Varde Kommune sender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb.

Der gøres opmærksom på, at klage over godkendelsen ikke har opsættende virkning på muligheden for at anvende godkendelsen, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Såfremt afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal søgsmål være anlagt inden 6 måneder fra afgørelsens offentliggørelse samt være i overensstemmelse med §26 i Forvaltningsloven.

6 Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive annonceret i ugeaviserne i Varde kommune 19. december 2009.

På Varde Kommunes vegne den 10. december 2009

Klaudi Andresen

Miljømedarbejder

Kopi sendt til:

- Trine R. Jeppesen, Jysk Landbrugsrådgivning, e-mail: trj@jlbr.dk
- Miljøcenter Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 35, 6760 Ribe, e-mail: syd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, v. Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14,1, 1651 Kbh.V., e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 1017 Kbh.K, e-mail: fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 Kbh.N, e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, e-mail: jkt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø, e-mail: dn@dn.dk
- Friluftsrådet, v/Hanne Kristensen, H. Drachmanns Allé 15, 6700 Esbjerg, fam.voetmann@mail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh.V., e-mail: natur@dof.dk samt lokalforeningen for sydvestjylland e-mail: varde@dof.dk

7 Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Beliggenhed, Landskab og kulturmiljø

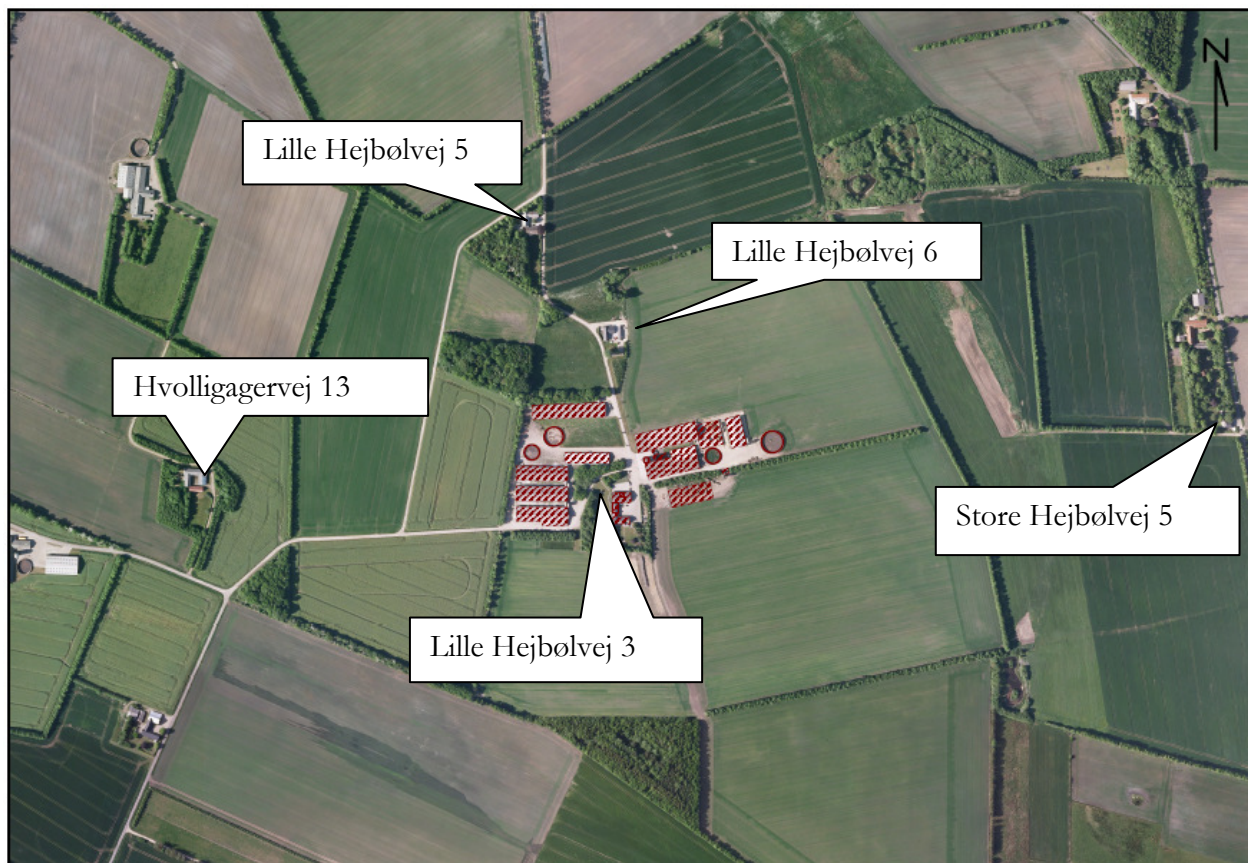
7.1 Beliggenhed

Hele anlægget ligger i værdifuldt landbrugsområde, og den østligste del af husdyrbrugets anlæg ligger ifølge forslag til kommuneplan fra Varde Kommune 2010-2022 i et område, der er udpeget som værdifuldt landskabsområde.

Anlægget ligger udenfor område med særlig drikkevandsinteresse. Der er ingen lokalplan gældende for området.

Husdyrbruget ligger på adressen Lille Hejbølvej 3, 6870 Ølgod, der ligger cirka 3,8 km øst for Ølgod, der er nærmeste byzone og cirka 1,7 km sydøst for Grønfelt, der er nærmest samlede bebyggelse. Nærmeste nabo uden landbrugspligt, Store Hejbølvej 5, 6870 Ølgod er beliggende ca. 700 øst for Lille Hejbølvej 3. De nærmeste øvrige nabobeboelser er Lille Hejbølvej 6, som er ejet af ansøger, og ligger 85 m nord for ejendommen, og Lille Hejbølvej 5 230 m nord for ejendommen. Se figur 1.

Ansøger oplyser, at der pt (september 2009) pågår jordfordelings sag mellem Lille Hejbølvej 3 (ansøger) og naboerne på Hvolligagervej 10 og Lille Hejbølvej 5. Der er pt (september 2009) ikke landbrugspligt på Lille Hejbølvej 5, men i forbindelse med jordfordelings sagen vil der ifølge underskrevne aftale dateret d. 15. november 2009 blive landbrugspligt på Lille Hejbølvej 5.

Figur 1: Beliggenhed af Lille Hejbølvej 3.

7.2 Afstandskrav

Afstandskrav iht. Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug:

Lovens § 6. der omhandler afstand til nabobeboelse, byzone- eller sommerhusområde, blandet bolig og erhverv mv., er overholdt.

§ 6. Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Lovens § 7, der omhandler afstand til beskyttede naturtyper (Højmose, lobeliesø, hede, overdrev og ammoniakfølsomme søer), er overholdt.

§ 7. Etablering af anlæg for mere end 15 dyreenheder er ikke tilladt, hvis anlægget ligger helt eller delvis inden for, eller der er mindre end 300 m fra anlægget til ovennævnte beskyttede naturtyper.

Lovens § 8, der omhandler placering af stalde og opbevaringsanlæg i forhold til vandforsyngningsanlæg, vandløb, dræn, søer, offentlig vej, privat fællesvej, levnedsmiddelvirksomhed, beboelse på samme ejendom og til naboskel, er ikke relevant da der ikke sker nybygning.

Lovens § 20, der omhandler risiko for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne i forhold til samlet bebyggelse samt kommune- og lokalplaner, er overholdt.

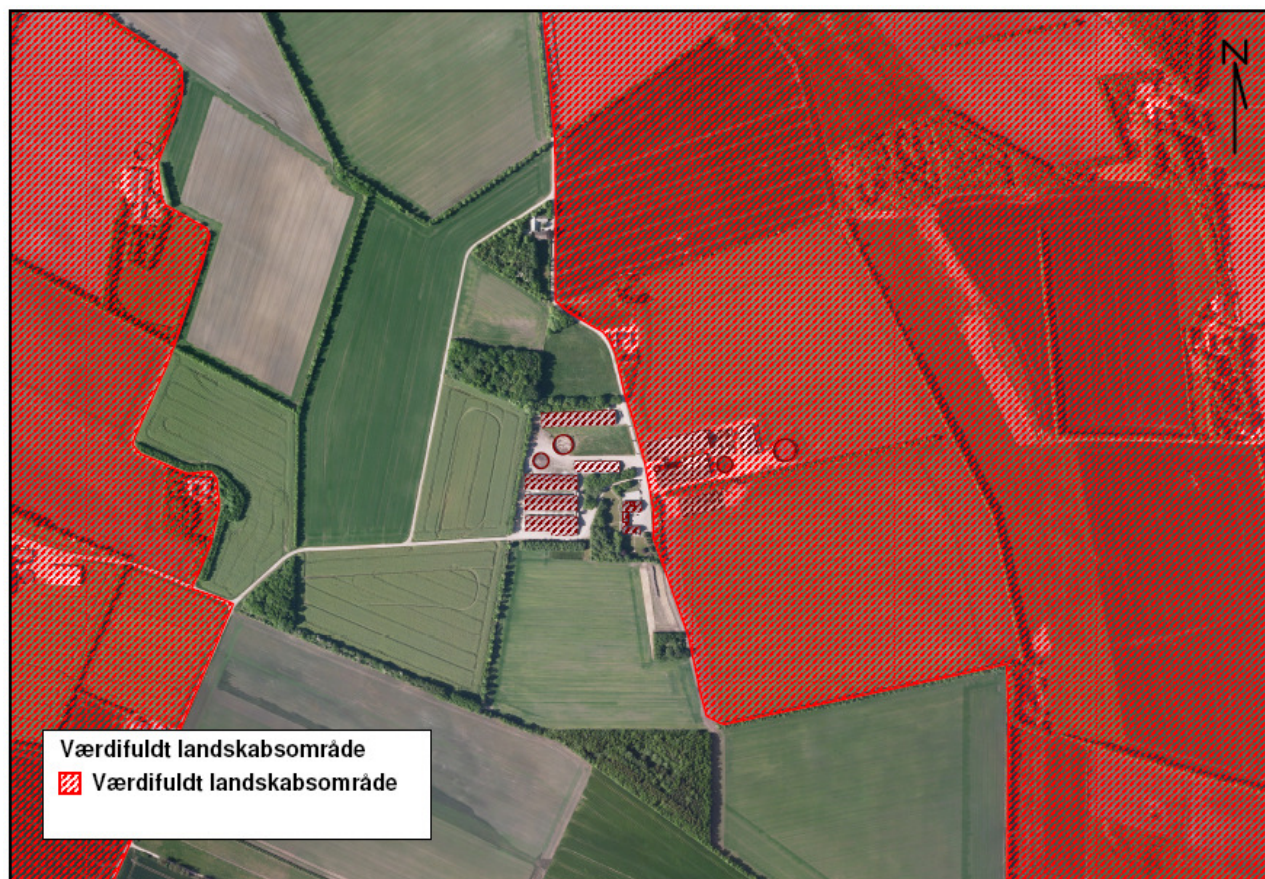
§ 20. Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen af en ansøgning om tilladelse efter § 10 eller en godkendelse efter § 11 eller § 12 sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra

- 1) en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren,
- 2) et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde eller
- 3) et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

7.3 Landskab og kulturmiljø

Husdyrbrugets bygninger ligger i et område, der dels er vurderet som værdifuldt landbrugsområde, hvor landbrugserhvervet skal sikres gode udviklingsmuligheder, og delvis i værdifuldt landskabsområde, hvor eventuelt nødvendigt byggeri skal placeres og udformes, så det passer bedst muligt i landskabet.

Der foretages hverken nybyggeri eller udvendige ombygninger af eksisterende stalde. Varde kommune vurderer derfor, at der ikke sker forringelse af den landskabelige værdi i området.

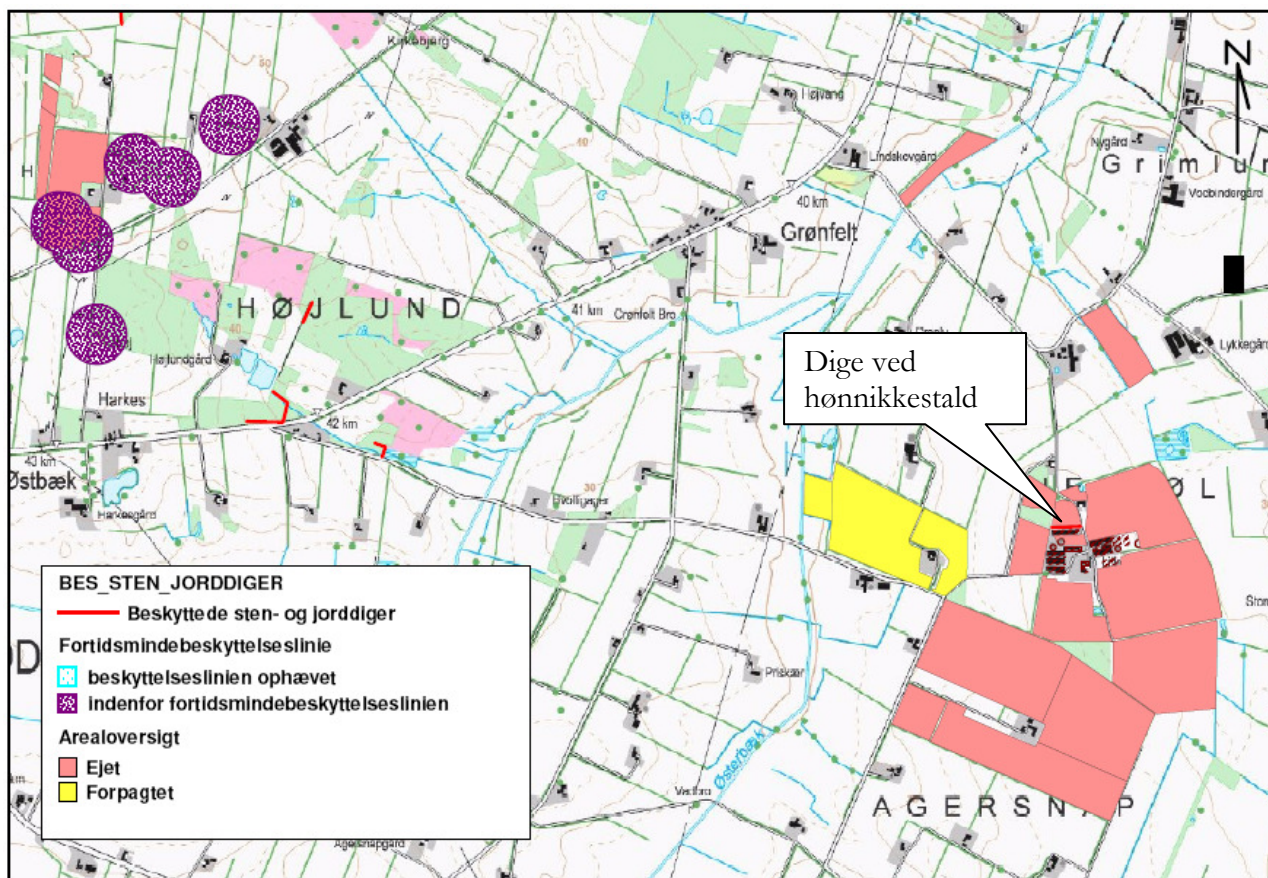
Figur 2: Landskabelige værdier.

Der er hverken fredede områder eller bevaringsværdige kulturmiljøer i nærheden af anlægget. Cirka 700 meter øst for anlægget ligger et område udpeget som større uforstyrret landskab.

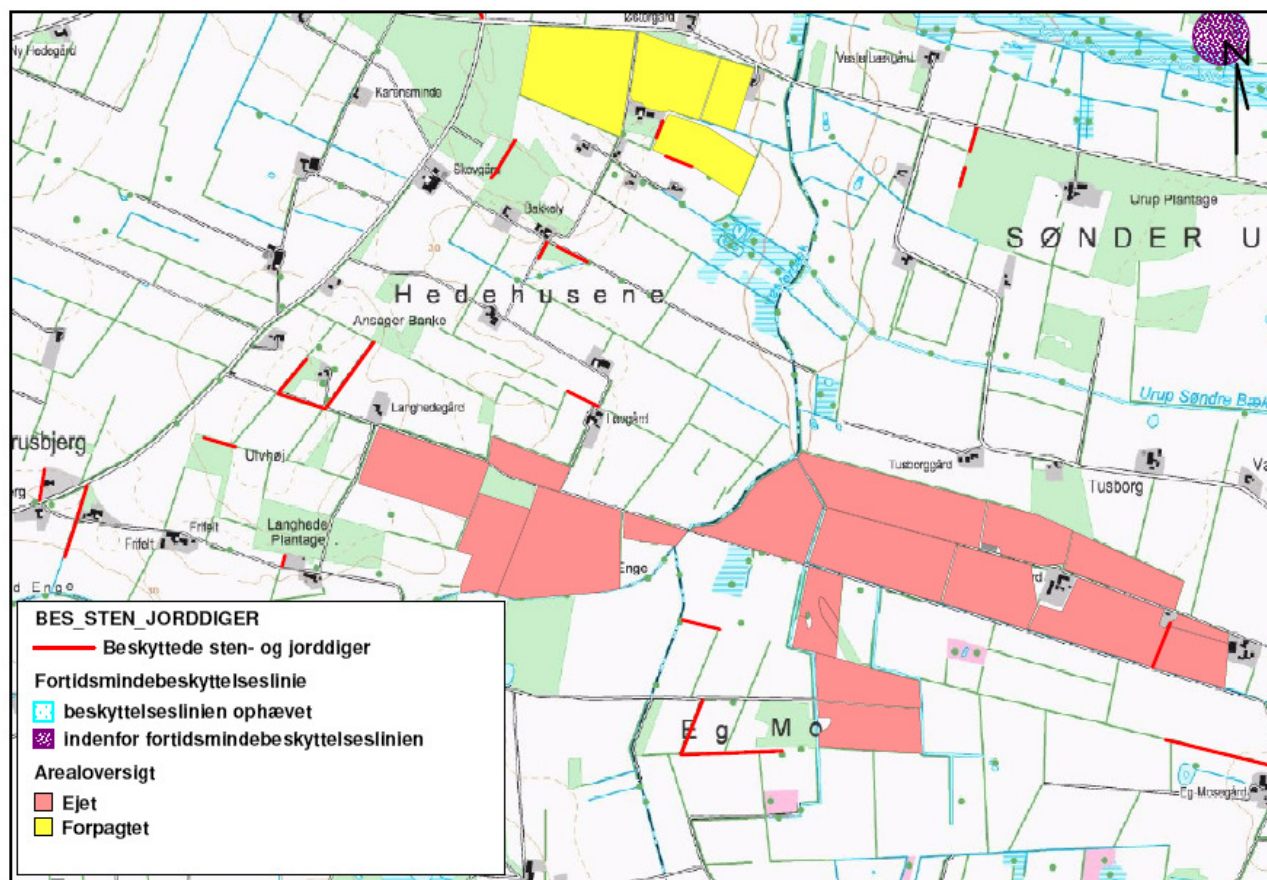
Der er relativt få sten- og jorddiger i området. Disse er hovedsageligt placeret i markskel og langs kanten af skove og lysåbne naturområder. Det nærmeste dige ligger dog umiddelbart nord for stalden med hønniker (se figur 3 side 20).

Sten- og jorddiger er beskyttet af museumslovens § 29, hvoraf bl.a. fremgår, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. Kulturarvstyrelsen har ansvaret for bevaringen af sten- og jorddiger samt tilsyn.

I markerne 14-0 og 16-0 (se figur 8a side 37 og figur 3 side 20) ligger to fredede fortidsminder. På fortidsminder og inden for en afstand af 2 m fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Kulturarvsstyrelsen har ansvaret for bevaringen af de fredede fortidsminder. Styrelsen fører i samarbejde med museerne tilsyn med dem.

På ovenstående billede er jord placeret i højre hjørne, hvor der er fortidsminder, fejlagtigt registreret som eget. Det er forpagtet. Det drejer sig om jord på Kirkebjergvej.

Figur 3: Sten- og jorddiger samt fortidsminder.

Varde kommune vurderer, at oplevelsen i landskabet ved udvidelsen ikke er i strid med Ribe Amts regionplan 2016.

Kommunen vurderer, at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed, og det vurderes samlet, at besætningsudvidelsen ikke vil være i strid med hensynet til kulturhistoriske interesser.

Besætningsudvidelsen sker i øvrigt udenfor beskyttelseslinierne såsom åbeskyttelseslinie.

Husdyrhold og drift

7.4 Dyreholdets størrelse før og efter udvidelsen

I tabel 1 ses antal dyr før og efter udvidelsen. Besætningen består af søer, smågrise og slagtesvin samt høns og hønnikker.

Dyreart	Før udvidelsen		Efter udvidelsen	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	400	93,28	400	93,28
Smågrise	10.000	57,14	12.000	68,57
Slagtesvin (sopolte)	0	0	200	5,71
Hønnikker	62.500	45,96	185.000	136,03
Årshøner	58.000	347,31	92.117	551,60
I alt		543,69		855,19

Tabel 1: Antal dyr før og efter udvidelsen.

Der stilles vilkår til produktionsomfang i antal dyr og DE. I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev meddelt.

I "Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv." §3 står: Der må ikke indenfor en landbrugsbedrift være flere husdyr end det antal, der svarer til et årgennemsnit på 750 dyreenheder. Miljøstyrelsen har med hensyn til antal dyreenheder på en bedrift og miljøgodkendelse givet følgende svar:

Fra: MST - husdyrgodkendelse [mailto:husdyrgodkendelse@mst.dk]

Sendt: 13. juni 2009 00:30

Til: Løkkebø Thomas. THLKK

Emne: Svar på spørgsmål om udvidelse til 950 DE

Du sendte den 14. maj 2009 et spørgsmål til Miljøstyrelsens help desk med spørgsmål om kommunens mulighed for at godkende et husdyrbrug på 950 DE.

Landbrugslovens regler om maksimalt dyrehold findes i bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v. Bekendtgørelsens regler administreres af Jordbrugskommissionerne, som derfor er den myndighed, der har kompetencen til at afgøre, hvad det maksimalt tilladte dyrehold i henhold til landbrugslovens regler er på den pågældende ejendom. Kommunen skal derfor ikke inddrage reglerne om maksimalt dyrehold efter landbrugsloven i afgørelsen af, hvor stort et dyrehold der kan gives miljøgodkendelse til på ejendommen.

Det kan desuden nævnes, at landbrugsloven ikke er omfattet af bygningsreglementets punkt 1.10 (bekendtgørelse nr. 1353 af 17/12/2008 om offentliggørelse af bygningsreglement 2008). Hvis der skal gives byggetilladelse til det miljøgodkendte projekt, har kommunen derfor ikke pligt til at undersøge om byggearbejdet er i strid med landbrugslovens regler.

Hvis ansøger ikke kan skaffe de nødvendige tilladelser efter anden lovgivning, har det blot den konsekvens, at han ikke vil kunne udnytte sin miljøgodkendelse fuldt ud.

Miljøstyrelsen giver dette svar med det forbehold, at svaret er vejledende og af principiel karakter, idet styrelsen ikke kan medvirke til kommunens konkrete sagsbehandling. Ved behandling af en konkret, fuldt oplyst sag, kan der være forhold der taler for, at kommunen behandler sagen anderledes.

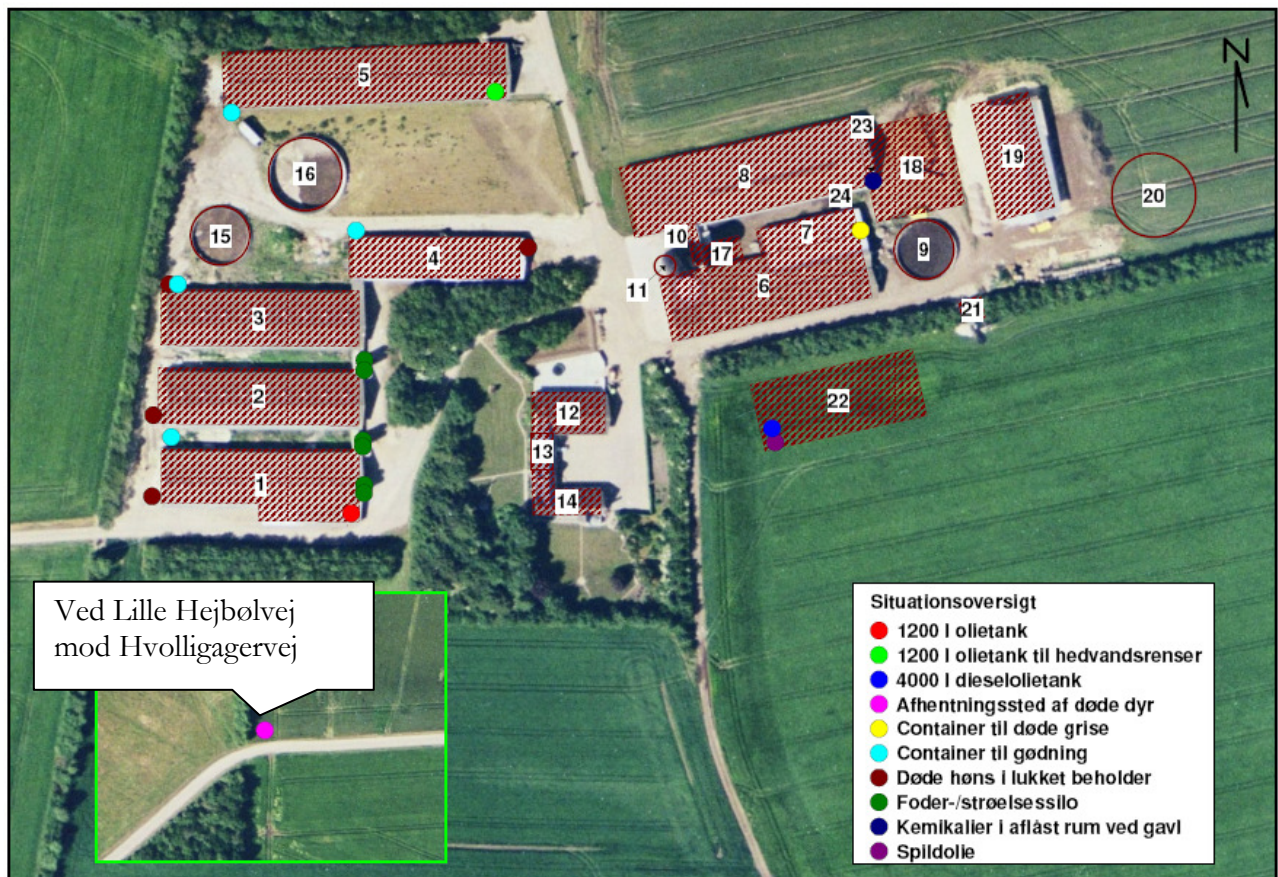
Med venlig hilsen

Anette Dodensig Pedersen
Agronom

Miljøstyrelsen
Erhverv
Strandgade 29, 1401 København K
Telefon: 72 54 40 00 - www.mst.dk
Officielle e-mails bedes sendt til mst@mst.dk

Dyreenhederne er beregnet i henhold til Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006, Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. bilag 1.

7.5 Indretning

Figur 4: Bygningsoversigt og situationsplan.

Bygning nr. 1 på ca. 1.500 m² med æglæggende høns og ægpakkeri. Staldsystemet er velfærdsbure med bånd og 3 gange ugentlig udmugning.

Bygning nr. 2 på ca. 1.400 m² med æglæggende høns. Staldsystemet er velfærdsbure med bånd og 3 gange ugentlig udmugning.

Bygning nr. 3 på ca. 1.400 m² med æglæggende høns. Staldsystemet er velfærdsbure med bånd og 3 gange ugentlig udmugning.

Bygning nr. 4 på ca. 800 m² med æglæggende høns. Staldsystemet er velfærdsbure med bånd og 3 gange ugentlig udmugning.

Bygning nr. 5 på ca. 1.900 m² med hønnikker. Staldsystemet er velfærdsbure med bånd og 1 gang ugentlig udmugning.

Bygning nr. 6 på ca. 1.600 m². Der er farestald til søer, smågrise, slagtesvin, sygebokse og udleveringsrum til smågrise og slagtesvin. Søer farer i kassestier med delvis spaltegulv, smågrisene går i toklimastalde med delvis spaltegulv og slagtesvinene går i stier med delvis spaltegulv (25-49 % fast gulv).

Bygning nr. 7 på ca. 325 m² med smågrise. Staldsystemet er toklimastald med delvis spaltegulv.

Bygning nr. 8 på ca. 1.900 m². Løbe og drægtighedsstald til søer. Staldsystemet er løsgående søer i dybstrøelse.

Bygning nr. 9. Gylletank på ca. 275 m² og 1.100 m³.

Bygning nr. 10 på ca. 42 m² er en mellembygning mellem drægtighedsstalden og farestalden.

Bygning nr. 11 er en gastæt silo til korn.

Bygning nr. 12 på ca. 350 m² med værksteds- og serviceafdeling.

Bygning nr. 13 på ca. 90 m² med garage og serviceafdeling.

Bygning nr. 14 på ca. 230 m² er stuehuset.

Bygning nr. 15. Gylletank på ca. 370 m² og 1.400 m³.

Bygning nr. 16. Gylletank på ca. 640 m² og 2.500 m³.

Bygning nr. 17 på ca. 130 m² med smågrise. Staldsystemet er toklimastald med delvis spaltegulv.

Bygning nr. 18. Møddings- og vaskeplads samt påfyldningsplads til marksprøjte på ca. 900 m² og 1.000 m³.

Bygning nr. 19 på ca. 800 m² er en halmlade.

Bygning nr. 20. Gylletank på ca. 750 m² og 3.000 m³.

Bygning nr. 21 på ca. 38 m² er halmfyret.

Bygning nr. 22 på ca. 1.400 m² er et maskinhuset med dieselolietank, spildolie og værksted.

Bygning nr. 23 er kemikalierum.

Bygning nr. 24 er vandtank på 5.000 l til påfyldning af marksprøjte.

Stalden med hønnikker er bygget i gule mursten og eternittag. Øvrige stalde er med grønne stålplader og eternittag. Maskinhuset er med søstenselementer i sider og gavle samt hvide stålplader i gavltrekanterne.

Der sker ingen nybyggeri i forbindelse med udvidelsen. Svine- og fjerkræholdet udvides i de eksisterende stalde. Udskiftning af inventaret i fjerkræholdet, som giver plads til flere høns og hønnikker i de eksisterende stalde, starter så snart miljøgodkendelsen foreligger. Renoveringen af staldene med fjerkræ forventes afsluttet i løbet af 2011, hvor nye krav til bure træder i kraft.

Det vurderes, at indretningen er tilstrækkelig beskrevet. Der stilles generelle vilkår; bl.a., at husdyrbrugets indretning og drift skal være i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse.

7.6 Forbrug af vand og energi

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af tabel 2.

	Før udvidelsen (mængde/år)	Efter udvidelsen (mængde/år)	Ændring (mængde/år)	Ændring %
Elforbrug (kWh)	480.000	600.000	+ 275.000	+ 57
Vandforbrug (m ³ , stalde)	13.000	14.300	+ 1.300	+ 10
Markvanding (m ³)	200.000	200.000	0	0
Olieforbrug (l)	25.000	25.000	0	0

Tabel 2. Ejendommens forbrug af el, vand og olie.

Der ud over anvendes halm i halmfyr til opvarmning af svine- og fjerkræstalde. Der er offentlig vandforsyning på husdyrbruget.

- Der er monteret tilbagestrømningsventil på vandforsyningen af hensyn til øvrige forbrugeres sikkerhed.
- Vandforbruget registreres månedligt, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget er der monteret vandur på vandforsyningen i alle fjerkræstaldene.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandventiler til grise er integreret i krybbe eller drikkekop, således at spild minimeres.
- Til fjerkræ anvendes drikkepipler, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes svine- og hønnikestaldene, som reducerer forbruget af vaskevand.
- Der anvendes tørdesinfektion ved æglæggende høns, hvilket minimerer vandforbruget.
- Der anvendes tagvand til opblanding af den del af hønsemøget, som skal opbevares som gylle.
- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Belysningen i staldene er etableret med lavenergiamaturer.
- Drægtighedsstalden er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til ventilation.
- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Hver gang staldene vaskes, renses samtlige ventilationsafkast for skidt, så stigning i elforbrug undgås i forbindelse pga. tilsmudsning.

- Temperatur- og luftfugtighedsfølere kontrolleres, for at sikre opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed. Dermed også en sikring af unødigt strømforbrug.
- I fjerkræstaldene øges ventilationskapaciteten. Der skal vælges et strømbesparende ventilationssystem, som tilpasses produktionsudvidelsen, såfremt det er foreneligt, med ventilationsbehovet i stalden.
- Der foretages regelmæssig kontrol af ventilationsanlæg, udført af autoriseret firma.

Der stilles vilkår om regelmæssig rengøring af ventilationsafkast og kontrol af ventilationsanlæg, minimum hver gang staldafsnittet vaskes eller desinfikeres samt kontrol af temperatur og fugtighedsmålere minimum én gang månedligt for at sikre unødigt energiforbrug.

Kommunen vurderer, at der er taget tilstrækkelig ressourcebesparende teknikker i brug, og at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion.

7.7 Fast affald og kemikalier

Forbrændingseget affald (plast, pap og papirsække ol.) opbevares i 12 m³ container, placeret ved siden af bygningen til halmfyret. Containeren tømmes hver 3. måned. Der er pt. aftale om tømning med lokal vognmand, der afleverer det til ESØ.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ ol) forekommer normalt ikke i den daglige drift. I tilfælde af den type affald bortskaffes det til Esø 90 I/S. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Affald til dagrenovation i forbindelse med bedriften: Opbevares i en 600 l. container, tømmes hver 14. dag. Kommunen henter dagrenovation til stuehuset.

Der modtages ikke affaldsprodukter til gødningsformål på ejendommen.

Der er ingen grønt affald på ejendommen.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Affald håndteres i overensstemmelse med Varde Kommunes regulativer.

Afbrænding af affald er ikke tilladt. Jævnfør § 1, stk. 2 i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 545 af 12. juli 1999 om "Forbud mod markafbrænding af halm mv." er det dog tilladt at foretage afbrænding af våde halmballer og halm, der har været anvendt til overdækning og lignende. Brandmyndigheden skal orienteres inden afbrændingen iværksættes.

Spild olie opbevares i bygning 22 (maskinhuset) i tætte olie tønder på fast gulv uden afløb. Placering ses situationsplanen side 21.

Nødvendige rengøringsmidler og pesticider bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Evt. rester bortskaffes til Kommunal Modtagestation. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Hvis der er medicin rester, afleveres det til dyrlæge/apotek. Det er dog sjældent, der forekommer rester, da alt det indkøbte forbruges.

Spidse og skarpe genstande opbevares i brudsikkert og tæt emballage i medicinskab, og bortskaffes via dyrlæge/apotek.

Der stilles vilkår om affaldshåndteringen for at sikre for at sikre affaldshåndteringen sker på forsvarlig vis.

Med de stillede vilkår vurderer Varde Kommune at affaldshåndteringen ikke vil give unødige gener for hverken de omkringboende naboer eller det omgivende miljø.

7.8 Oplag af olie

I maskinhuset (bygning 22) opbevares en 4.000 liter dieselolie tank, på fast beton gulv uden afløb.

I ægpakkeriet (bygning nr 1) er en 1.200 liter olietank, til brug for nødstrømsgenerator.

I stalden med hønnikker er en 1.200 l olietank til brug for hedvandshøjtryksrensere.

Placeringen af diesel- og olietanke fremgår af situationsplanen side 21.

Der er stillet vilkår til opbevaring af olie, pesticider og øvrige kemikalier for at sikre der ikke sker utilsigtet forurening af jord og vandmiljø.

Med de stillede vilkår vurderes det at olie og øvrige kemikalier opbevares på forsvarlig vis.

7.9 Husdyrgødning - produktion, opbevaring og udbringning

Den årlige produktion af flydende husdyrgødning på Lille Hejbølvej 3 forventes at falde fra 9.074 m³ til 8.346 m³, og den årlige produktion af dybstrøelse forventes at stige fra 889 m³ til 2.983 m³.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af fast husdyrgødning, møddingsvand, vaskevand mv. Produktionen af husdyrgødning før og efter udvidelsen fremgår af tabel 3.

Husdyrgødning	Før udvidelsen (m ³)	Efter udvidelsen (m ³)	Ændring (m ³)
Flydende husdyrgødning	6.104 (4.165)	5.066 (2.811)	- 1.038
Ekstra tilløb	2.970	3.280	+ 310
Flydende husdyrgødning i alt	9.074	8.346	- 728
Fast husdyrgødning i alt	889	2.983	+ 2.094

Tabel 3. Årlig produktion af husdyrgødning på Lille Hejbølvej 3 før og efter udvidelsen.

Både før og efter udvidelsen er en del af den faste gødning fra hønsene bliver skyllet ud og opbevaret i gylletankene som flydende husdyrgødning. Tallene i parentes i tabel 3 angiver hvor stor en del af produktionen af flydende husdyrgødning, som stammer fra fast gødning. Med den planlagte udvidelse bliver en væsentlig mindre del af den faste husdyrgødning ledt i gylletankene.

Opbevaringsanlæg for husdyrgødning skal have en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Efter de gældende regler vil dette normalt svare til 9 måneders husdyrgødningsproduktion.

Gylle flyttes mellem lagertankene med traktordrevet gyllepumpe. Det sker under opsyn og ved endt arbejde enten fjernes gyllepumpen fra lagertanken eller pumperøret svinges ind over tanken. Tømning af tankene ved udbringning sker med selvsugende kran på spredevogn eller lastbil.

På husdyrbruget vil der efter udvidelsen være en samlet opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på 8.780 m³, svarende til mere end 12 måneders opbevaringskapacitet. Den faste gødning fra husdyrholdet opbevares på møddingspladsen eller køres til Tyskland. Der produceres 2.983 m³ fast husdyrgødning. Heraf 710 m³ til opbevaring på møddingspladsen og 2.273 m³ eksporteres til videre håndtering i Tyskland. Der foreligger skriftlig kontrakt med aftageren i Tyskland. Gødningsbåndene i staldene med høns og hønnikker udmuger direkte til lukket container, som afhentes af fragtbil og køres direkte til levering i Tyskland. Containerne tømmes ugentlig.

Opbevaringskapaciteten til den flydende husdyrgødning fremgår af tabel 4.

Opbevaringsanlæg	Før udvidelsen (m ³)		Efter udvidelsen (m ³)		Opførselsår/10 års beholderkontrol
Gylletank 1	1.100		1.100		1978/1999/2009
Gylletank 2	1.400		1.400		1982/1999/2009
Gylletank 3	2.500		2.500		2002
Gyllerank 4	3.000		3.000		2007
Gyllekanaler	720		720		-
3 fortanke	60		60		-
Møddingsplads		1.000		1.000	-
I alt	8.780	1.000	8.780	1.000	

Tabel 4. Ejendommens opbevaringskapacitet før og efter udvidelsen.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget skal dokumentere, at kapaciteten af gødningsopbevaringsanlæg til enhver tid opfylder husdyrgødningsbekendtgørelsens bestemmelser.

Der er i ansøgningen angivet, at alt fast husdyrgødning herunder dybstrøelse, som skal anvendes til gødning på ejendommen, opbevares på møddingspladsen. Der er derfor ikke taget stilling til evt. placering af markstakke og mulige gener og forurening deraf, hvorfor der stilles vilkår om, at dybstrøelse ikke må opbevares i markstakke.

For at sikre der ikke sker forurening af det omgivende miljø er der sat vilkår til opbevaring og håndtering af både gylle og fast gødning – herunder dybstrøelse.

Sammen med de stillede vilkår, vurderer Varde Kommune, at husdyrbruget opfylder kravene til opbevaringskapacitet og opbevaringsforhold for husdyrgødning.

7.10 Foderopbevaring

I ansøgningen er ikke angivet oplysninger om indhold af råprotein og fosfor pr. foderenhed,

som afviger fra normindholdet. Det er oplyst, at der årligt foretages en foderoptimering af et eksternt firma for at sikre, at grisene og hønsene hele tiden fodres optimalt i forhold til dyrevelfærd og miljø. I forbindelse med optimeringen indarbejdes de nyeste normværdier og forskningsresultater.

Det er oplyst, at de vejledende BAT - værdier for indholdsstoffer i foder til svin overholdes samt der praktiseres fasefodring hos smågrise og høns.

Der er ikke foretaget foderkorrektioner, og der sker ikke ændringer i måden hvorpå dyrene fodres eller foderet håndteres som følge af besætningsudvidelsen.

Foder opbevares i siloer og i bygningerne ved siloerne. Foderforbruget forventes at være på ca. 6.500 – 7.000 tons foder inkl. egen avl.

Det vurderes, at der gennemføres en tilstrækkelig effektiv fodring til reduktion af udskillelse af kvælstof og fosfor ved at sikre foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov.

Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

7.11 Lugt

Lugt stammer fra opbevaring, transport, dyrene i staldene og udspredning af husdyrgødning.

I bekendtgørelsens bilag 3 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes i kommunernes vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug. Det fremgår af reglerne, at dette beskyttelsesniveau som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere toleranceterskel end beboere i byområder. Lugtgeneafstandene beregnes i ansøgningssystemet efter to forskellige metoder, hhv. den ny lugtvejledning, der er beskrevet i "Vejledning om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, og FMK-vejledningen (Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde" udgivet af FMK, 2. udgave). Det er de længste beregnede lugtgeneafstande, der skal overholdes.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskemaet vil geneafstandene i forhold til byzone være 1.359 meter, samlet bebyggelse 1.055 meter og enkelt bolig 565 meter. Genekriterierne er overholdt, da der ikke er en nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden (Se tabel 5). Ved lugtberegning regnes fra midten af den samlede bygningsmasse med dyr.

Områdetype	Geneafstand, ansøgt drift, meter	Ejendommens afstand til områdetype, meter	Genekriterie overholdt?
Byzone Ølgod	1.359	3.836-4.002	Ja
Samlet bebyggelse Grønfelt	1.055	1.738-1.879	Ja
Enkelt bolig Store Hejbølvej 5	565	750-929	Ja

Tabel 5. Beregnet geneafstand fra ejendommen efter planlagt udvidelse.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

I ovenstående vurdering af lugtgeneafstande til enkelt bolig er det antaget at Lille Hejbølvej 5 fremover er med landbrugspligt. Ansøger oplyser at der pt (september 2009) pågår jordfordelingssag mellem Lille Hejbølvej 3 (ansøger) og naboerne på Hvolligagervej 10 og Lille Hejbølvej 5. Der er pt (september 2009) ikke landbrugspligt på Lille Hejbølvej 5, men i forbindelse med jordfordelingssagen vil der fremover være landbrugspligt på Lille Hejbølvej 5.

Der stilles vilkår om at udvidelsen først må påbegyndes når der er landbrugspligt på Lille Hejbølvej 5.

De ugentlige udmugninger fra staldene med høns og hønnikker, sker til containere (en lille del kommer ud i fortank, hvor det opblandes med tagvand, og pumpes til gylletank). Når gyllen omrøres forud for udbringning og under udbringning af husdyrgødningen, vil der forekomme lugtgener. Fra 1. januar 2011 skal al flydende husdyrgødning, som udbringes på sort jord og i græsmarker nedfældes. Husdyrgødningen udbringes efter reglerne i Bekendtgørelsen om husdyrhold og dyrehold mv. Landzonen er landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper herunder lugt, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Det forventes derfor ikke, at lugt fra ejendommens husdyrproduktion, opbevaring og udbringning af husdyrgødning, m.m. vil medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres for beboelser i det åbne land.

Der stilles generelle vilkår til forebyggelse af lugtgener, samt at der kan kræves undersøgelse, hvis det skønnes, at lugtgener i omgivelserne er større end end det kunne forventes ud fra grundlaget for miljøvurderingen.

7.12 Støj

Der kan forekomme støj fra dyr, ventilation, gyllepumpning, transporter med husdyrgødning, foder leverancer mm,

I drægtighedsstalden er der naturlig ventilation (bygning 8), som ikke afgiver støj. I resten af svinestaldene og hønnikestalden er der mekanisk ventilation. I fjerkræstaldene øges ventilationskapaciteten med nye støjsvage ventilatorer, med behørigt hensyn til, at ventilationsanlægget kan sikre optimal ventilation.

Foder leverancer og andre transporter medfører kun kortvarig støj. Transporterne foregår normalt i dagtimerne.

I hønsehus 3 og 4 pumpes gylle ud 2-3 gange om ugen med elpumpe. I svinestaldene pumpes der med elpumpe fra fortanke til gyllebeholder 1 gang om måneden. Ventilation er i drift året rundt.

I takt med at ventilatorerne udskiftes, vil det ske ud fra principperne omkring BAT. Dvs. der tages højde for effektivitet, energiforbrug, støj, mv.

Det vurderes, at den øgede ventilationskapacitet ikke vil medføre øget støj ved naboer.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne godkendelse.

Der er stillet vilkår til støjgrænser og måling af støjgener for at sikre de omboende mod unødige støjgener. Varde Kommune vurderer at støjgrænserne kan overholdes med ovennævnte drift.

7.13 Støv

Hidtil har der ikke været problemer med støv i forhold til omgivelserne på ejendommen. Der forventes ikke, at støv bliver et problem efter udvidelsen, idet der opretholdes en god staldhygiejne med regelmæssig vask. I svinestaldene er der installeret overbrusningsanlæg, som er med til at minimere støv i staldene.

Strøelse til hønsestaldene blæses ind i lukkede siloer, og håndteres indendørs i hønsestaldene. Halmen til søerne i dybstrøelse opbevares i halmladen, og håndteres indendørs i løbe- og drægtighedsstalden.

Det vurderes, at der ikke er udendørs aktiviteter, som vil medføre væsentlige støvgener. Der fastsættes vilkår om, at driften ikke må medføre væsentlige støvgener for at sikre de omboende mod unødige støvgener.

7.14 Skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for naboer og for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørsarealerne samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og renholdt.

Der har ikke i nudriften været problemer med fluer, og der forventes ikke at være det i fremtiden. Fluegener er ikke et stort problem i fjerkræstaldene, i det gødningen hyppigt bliver transporteret ud af stalden. Der anvendes rovfluer til bekæmpelse af fluer i svinestaldene.

Der er oprettet et bekæmpelsesprogram, som omfatter systematisk udlægning af rottebekæmpelsesmidler i kasser mv. Dette ændres ikke i den fremtidige drift. P.t. er det er en fast aftale med ISS.

Det vurderes, at der udføres tilstrækkelig forebyggende bekæmpelse. Dog fastsættes vilkår til opbevaring af foder og om at foretage fluebekæmpelse efter retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Retningslinierne angiver en række afprøvede metoder og opdateres løbende.

7.15 Døde dyr

Døde dyr opbevares skyggefuldt med fast overdækning. Høns og smågrise opbevares i lukkede containere. De døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA enten senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret eller 5 dage efter påfyldning af container er påbegyndt. Placering ses på situationsplanen på side 23. De døde dyr transporteres lidt væk fra ejendommen til lukket container ved Lille Hejbølvej mod Hvolliagervej, hvorfra de afhentes af godkendt firma.

Afhentningspladsen ligger i passende afstand fra produktionsbygninger og offentlig vej.

Placering af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser, og henlæggelse af døde dyr sker på fast underlag, og er sikret mod ådselædende dyr ved indhegning.

Mængden af døde dyr pr. år er fremover ca. 14.500 kg høns/kyllinger, og ca. 10.000 kg søer og smågrise.

Opbevaring af døde dyr er reguleret efter Fødevarestyrelsens Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr. Der er dog, i forbindelse med opbevaring af affald, stillet et generelt vilkår til forebyggelse af uhygiejniske forhold.

Når fjerkræstaldene tømmes sker det ved at hønsene indfanges og aflives, hvorefter de findeles. Hele processen sker i lukkede containere. Den findelte masse (pulp) transporteres bort fra ejendommen umiddelbart efter aflivningen og findelingen i lukkede lastbiler. Pulpen indgår derefter i produktionen af minkfoder.

7.16 Lys

Der sidder lysarmaturer på gavlene af alle fjerkræstalde, de tændes manuelt og kun efter behov. Fjerkræhusene er alle lystætte, hvorfor der ikke slipper lys ud til omgivelserne herfra. I svinestaldene vil der forekomme fuld belysning i løbeafdelingen om aftenen indtil kl. 23.00 og igen fra 6.00 om morgenen. Ellers er der kun lys i svinestaldene, når der arbejdes.

Anlægget er indrettet og placeret således at evt. lysudstråling ikke vil generer trafikanter eller naboer.

Det vurderes, at der ikke vil være væsentlige gener forbundet med ejendommens belysning. Dog stilles et generelt vilkår om, at ejendommens drift ikke må medføre væsentlige lysgener.

7.17 Transport

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr, ved afhentning af æg samt intern på bedriften. Transporterne på offentlig vej fordeler sig som vist i tabel 6. Én transport svarer til både kørsel til og fra ejendommen.

Transporttype	Antal transporter/år, nudrift	Antal transporter/år, ansøgt drift	Ændring +/-
Afhentning af æg	104	104	0
Afhentning af levende dyr	83	83	0
Afhentning af døde dyr	110	110	0
Leverance af indkøbt foder	150	221	+71
Eget foder	100	100	0
Fast gødning til Tyskland	0	100	+100
Fast husdyrgødning	50	40	-10
Gylle med spredevogn	175	124	-51
Gylle med lastbil	145	146	+1
Brændstof	7	7	0
Affald	65	65	0
Andet (fragtbil o.l)	25	25	0
Transporter i alt	1.014	1.125	+111

Tabel 6. Oversigt over det årlige antal transporter til og fra Lille Hejbølvej 3.

Antallet af transporter, som følge af udvidelsen, forventes at stige med 111 kørsler årligt - svarende til en stigning på 11 %. Der er tale om skønnede antal transporter. Transporterne foregår normal i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen for bl.a. udbringning af husdyrgødning kan det være nødvendig med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid. Der udbringes normalt ikke husdyrgødning på søn- og helligdage.

Transporterne med fast husdyrgødning, gylle med både spredevogn og lastbil sker i en periode på et par måneder om foråret og igen lidt i august. Der transporteres flydende husdyrgødning med lastbil fra lagertankene til mobil buffertank på udbringningsarealerne længst væk. Fast husdyrgødning til Tyskland og alle øvrige transporter sker jævnt fordelt over året.

Til- og frakørsel med stort set samtlige transporter med husdyrgødning til udbringning på egne og forpagtede arealer sker ad Lille Hejbølvej fra sydvest, og for en lille dels vedkommende ad Lille Hejbølvej til Grimlundvej. Til- og frakørsel med øvrige transporter sker ligeledes ad Lille Hejbølvej fra sydvest.

Figur 5 viser en oversigt over de transportveje, der bruges i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Lugt i forbindelse med drift og udbringning af husdyrgødning forventes ikke at medføre lugtgener, der stiger til et niveau, som ikke bør accepteres ved bopæl på landet.

Antallet af transporter vil stige med 11 %. Varde kommunes vurdering er, at det øgede antal transporter vil være en lille del af det samlede antal transporter. På den baggrund vurderer Varde kommune at antallet af det øgede antal transporter ikke vil give anledning til mærkbare gener for lokalbefolkningen.

Transporter på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet.

Der sker ingen ændringer i til- og frakørselsforholdene samt de interne transportveje på anlægget.

Figur 5: Rød streg viser transportveje i forbindelse med udbringning af husdyrgødning.

7.18 Spildevand

Sanitært spildevand

Der er sanitært spildevand fra driftsbygningerne med 9 ansatte. Spildevandet ledes til trixtank og herfra via regnvandsledning til Øster Bæk.

Processpildevand

I den fremtidige drift vil der være følgende typer spildvand.

Rengøring af stalde og vand fra ægpakkeri: 1.770 m³

Vand fra vaskepladser: 40 m³

Afløb fra møddingsplads: 630 m³

Tagvand til opblanding af gødning: ca. 1.000 m³.

Af rengøringsvandet fra staldene og ægpakkeriet på 1.770 m³ er de 160 m³ inkluderet i normproduktionen af gylle. Spildevandsmængden ledes til gylletankene.

Der stilles vilkår om at spildevand fra rengøring af stalde og lignende, hvor rester af husdyrgødning kan forekomme, skal ledes til gyllesystemet, og anvendes efter gældende regler.

Tagvand

Der sker ingen nybyggeri eller udvidelse af den eksisterende bygningsmasse i forbindelse med besætningsudvidelsen. Der er tagrender på samtlige bygninger, og tagvand ledes via dræn til Øster bæk, dog med undtagelse af det der opsamles, og anvendes som tilsætning til hønsegødning.

Der stilles vilkår til, at tagnedløbsbrønde og brønde i øvrigt inden for 15 meter fra stalde og lagertanke til husdyrgødning skal hæves minimum 10 cm over terræn samt at overfladevand afledt til dræn og vandløb må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der er naturligt forekommende i tagvand og uforurenede overfladevand.

Med de stillede vilkår vurderer Varde Kommune at spildevandet håndteres på forsvarlig vis.

7.19 Driftsforstyrrelser eller Uheld

Der vil altid være en vis risiko ved opbevaring og håndtering af husdyrgødning. Beholdere kan springe læk, vogne kan vælte, igangsatte pumper kan blive glemt og ventilationsanlæg kan være defekte.

Opbevaring af olie og kemikalier kan medføre risiko for lækager og nedsivende stoffer til grundvandet.

Gyllebeholdernes styrke og tæthed sikres gennem den 10-årige beholderkontrolordning.

Olietanke er placeret på fast bund uden afløb og kemikalier opbevares frostfrit i rum med fast bund uden afløb.

Ventilationsanlæg og alarmsystemer rengøres og kontrolleres regelmæssigt for at sikre unødige driftsforstyrrelser.

Der er nødstrømsgeneratorer på husdyrbruget i tilfælde af strømsvigt.

Der er udarbejdet beredskabsplan for husdyrbruget. Planen skal indeholde oplysning om:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Beredskabsplanen skal ajourføres minimum én gang årligt, og være kendt og tilgængelig/synlig for personale og øvrige, der færdes regelmæssigt på husdyrbruget.

Der stilles vilkår om beredskabsplan for at minimere risikoen for skader for det omgivende miljø i tilfælde af utilsigtet hændelse.

Kommunen vurderer, at beredskabsplanen i tilstrækkeligt omfang forholder sig til, hvordan man skal reagere i kritiske situationer.

7.20 Beskyttede naturområder omkring ejendommen - Ammoniak

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbårent kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i hht. godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra nudriften er 9.441 kg kvælstof pr. år og i ansøgt produktion 13.631 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 4.190 kg kvælstof pr. år.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrmiljøloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 20 % ved svinehold og 15 % ved fjerkræhold for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt for øget produktion i bestående stalde i forhold til et fastlagt referencestaldsystem.

Reduktionen er opnået ved at anvende gødningsbånd med hyppig udmugning (3 gange ugentlig) i staldene med æglæggende høns. Ansøgningssystemet kan ikke håndtere hyppigere udmugning, der er derfor indsat 60 % effekt på kemisk luftrensning. BAT-blad, Fjerkræ, æglæggere, beriget burægstald, gødningsbånd og hyppig udmugning.

Tiltaget stilles som vilkår i afsnit 4.4.

Den øgede produktion af smågrise i bestående smågrisestalde sker i toklimastalde med delvis spaltegulv, hvilket er staldsystemer, der lever op til bat.

§ 7-områder

I henhold til §§ 7 og 21 i lov om miljøgodkendelse m.v. må ammoniakfordampning fra det samlede anlæg ikke øges som følge af den ansøgte etablering, ændring eller udvidelse af husdyrbruget, hvis anlægget ligger helt eller delvist indenfor 300 meter (bufferzone 1) fra de i § 7 nævnte naturtyper.

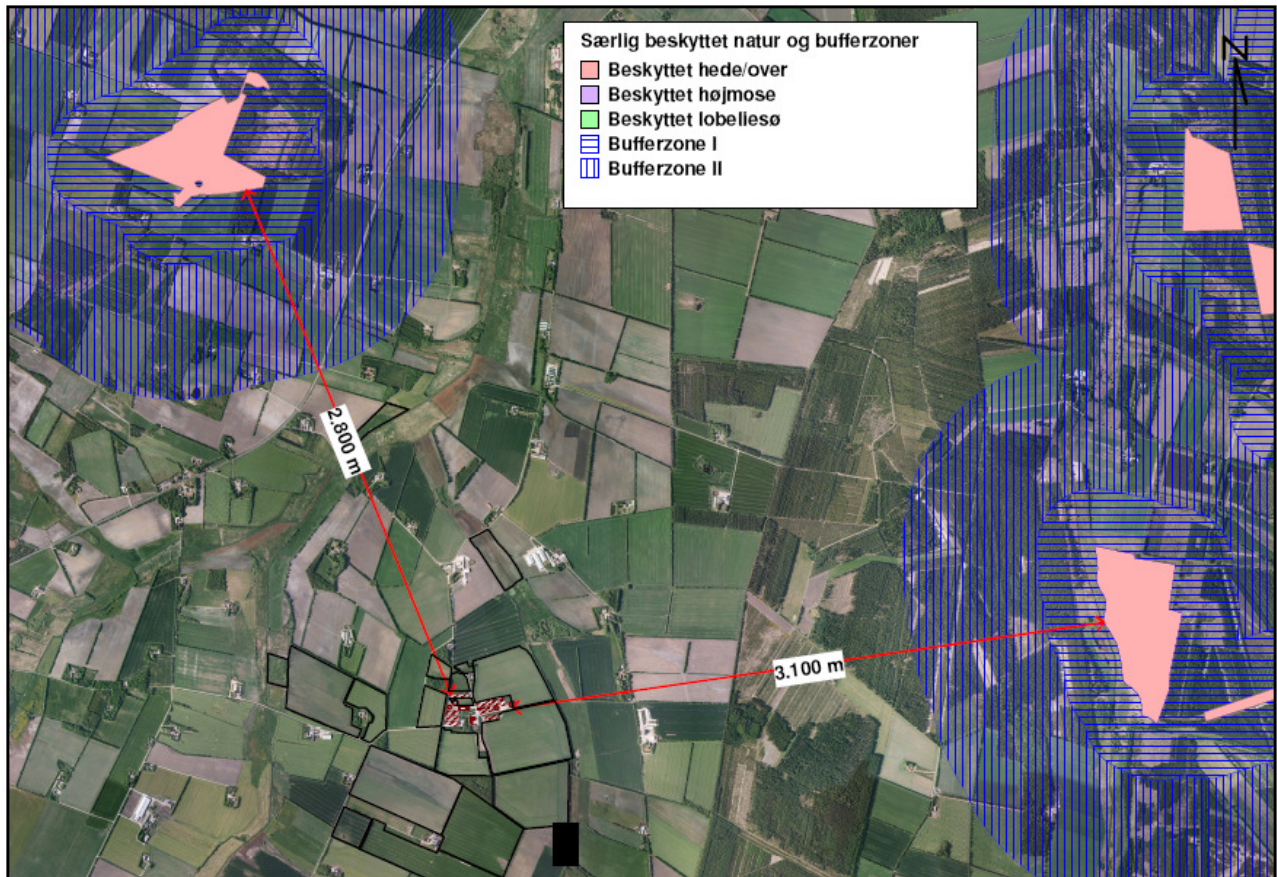
Husdyrbrugets anlæg er placeret ca. 2.800 meter fra nærmeste § 7 område. Der er beregnet en stigning i ammoniakdepositionen på nærmeste § 7 område på mindre end 0,1 kg N/ha/år og en total ammoniakdeposition på 0,1 kg N/ha/år

Varde kommune vurderer, at der kun vil forekomme en ubetydelig ammoniakdeposition på § 7-området fra anlægget blandt andet på grund af den store afstand. På baggrund af depositions størrelse vurderes den ikke at påvirke § 7 området mærkbart. Afstanden og opblandingen af ammoniak med den resterende atmosfæriske luft gør, at Varde kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil påvirke § 7-området negativt.

Der er krav om nedfældning af flydende husdyrgødning på de arealer, som ligger indenfor 1000 m (bufferzone 2) fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Der er ingen udbringningsarealer indenfor buffezone 1 og 2.

Udbringning af husdyrgødning reguleres efter Bekendtgørelse af husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning og ensilage mv.

Figur 6. Nærmeste § 7-område.

§-3 områder

Områder omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, beliggende indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget på Lille Hejbølvej 3 fremgår af figur 7 og tabel 7 herunder.

§ 3 lokalitet	Type	Værdi-sætning	Mål-sætning	N-følsom	Afstand (m)	Mer/total dep. Kg N/ha/år	Beskrivelse/bemærkninger i naturregistrering
Nr. 1. H874_EN_1	Eng	C	C	Meget N-følsom	490	1,4/4,4	HovedNaturtype: Overgangsfattigkær. . Påvirkning: Rekreativ slitage. Påvirkning: Andefodring. Mulig trussel: Under tilgroning. . Andehold, Høslæt
Nr. 2. H874_SØ_2	Sø	Uoplyst	-	Uoplyst	530	-	-
Nr. 3.	Sø	Uoplyst	-	Uoplyst	600	-	-

H874_SØ_1							
Nr. 4. H864_MO_4	Mose	C	C	Uoplyst	585	-	-
Nr. 5. H874_SØ_4	Sø	Uoplyst	-	Uoplyst	600	-	-
Nr. 6. H875_EN_4	Eng	C	B	Ikke N-følsom	1.000	-	HovedNaturtype: Kulturreng. Mosaiknaturtyper: Mosebunkeeng: 25 - 50%. Heste- græsning, Høslæt, Kvæg-græsning

Tabel 7. § 3-områder indenfor 1.000 m fra Lille Hejbølvej 3.

Figur 7. § 3 lokaliteter indenfor en radius af 1.000 meter fra Lille Hejbølvej 3, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Ingen af de 3 små søer er registrerede som kvælstoffølsomme eller værdisatte.

En eng (H874_EN_1) er registreret som meget kvælstoffølsom og C-værdisat. Engen er beliggende i en afstand af ca. 490 m. Ammoniakdepositionen stiger fra 3,0 til 4,4 kg N/ha.

En mose (H864_MO_4) er registreret som uoplyst kvælstoffølsom og C-værdisat. Mosen er beliggende i en afstand af ca. 600 m.

En eng (H875_EN_4) er registreret som ikke kvælstoffølsom og C-værdisat. Engen er beliggende i en afstand af ca. 1.000 m.

Der er ikke udarbejdet beregninger over ammoniakdepositionen på de § 3 lokaliteter, som er C-værdisatte og ikke kvælstoffølsomme. C værdisatte lokaliteter er § 3 lokaliteter med et i henhold til naturkvalitetsplanen beskedent naturindhold, hvor naturforbedring ikke vurderes realistisk.

For de naturtyper der registreret som ikke kvælstoffølsomme gælder det, at de har en tålegrænse på > 30 kg N/ha/år. Da baggrundsbelastningen i Varde kommune er på 15 kg N/ha/år vurderer Varde kommune på den baggrund, at det ikke er nødvendigt at foretage yderligere vurderinger af de pågældende naturtyper.

Nærmeste A eller B kvælstoffølsomme lokalitet ligger ca. 1.900 m mod vest.

Varde Kommuner vurderer at udvidelsen ikke medfører en sagsbehandling efter naturbeskyttelsesloven, da der inden for en afstand af 1.000 m fra ejendommen kun findes enge og mose, der er C-værdisatte og § 3 søer, hvor værdisætningen ikke er oplyst.

Internationale naturbeskyttelsesområder

I henhold til § 8 og § 11 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" (Bek nr. 408 af 1. maj 2007) skal kommunens vurdering omfatte en konkret vurdering af påvirkningen af udpegede områder og arter, jf. bekendtgørelsens § 7 og § 11.

Der er ca. 8 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde (del af habitatområde nr. 60 og Ef-fuglebeskyttelsesområde nr. 37). På grund af afstanden vil merfordampningen fra stalde og lager, ikke kunne give anledning til en målbar merbelastning af dette område, og der er således ikke grund til at foretage konsekvensvurdering efter § 7 i bekendtgørelsen.

Husdyrbrugets udbringningsarealer

7.21 Harmoni og arealkrav

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage, mv.) skal ovenstående bedrift råde over 610,90 ha udbringningsareal på den betingelse, at disse arealer opfylder kravet om, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 dyreenheder pr. hektar. De 263,93 ha opfylder kravet om, at der kan udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 dyreenheder. I aftalen med Anton Knoll, Tyskland eksporteres 486 DE til videre håndtering i Tyskland (www.anton-knoll.de).

Firmaet Anton Knoll GmbH & Co KG blev grundlagt i 1986 som en enkeltmandsvirksomhed af Anton Knoll og i første omgang fokuseret på gennemførelsen af lønarbejde inden for landbruget. Siden slutningen af firserne, har firmaet specialiseret sig i salg og øge udbudet af organisk gødning i hele Tyskland. De distribuerer høj kvalitet organisk gødning, og har bl.a. udviklet pelleteret organisk gødning.

I henhold til arealkravsbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 1152 af 23. november 2006 om husdyrhold og arealkrav, mv.) skal bedriften eje mindst 178,94 ha udbringningsareal.

Husdyrbruget ejer 206,02 ha udbringningsarealer og har forpagtet 57,91 ha. Se figur 8 og tabel 8.

Der er dels en ejet mark 100-0 på ca. 3,5 ha, som er udlejet, og dels en mark 25-1 på ca. 0,5 ha, der på grund af lavbundsjord ikke indgår i udbringningsarealet.

Plantedirektoratet er tilsynsmyndighed på harmoniforhold og jordbrugskommission fører kontrol med reglerne om arealkrav.

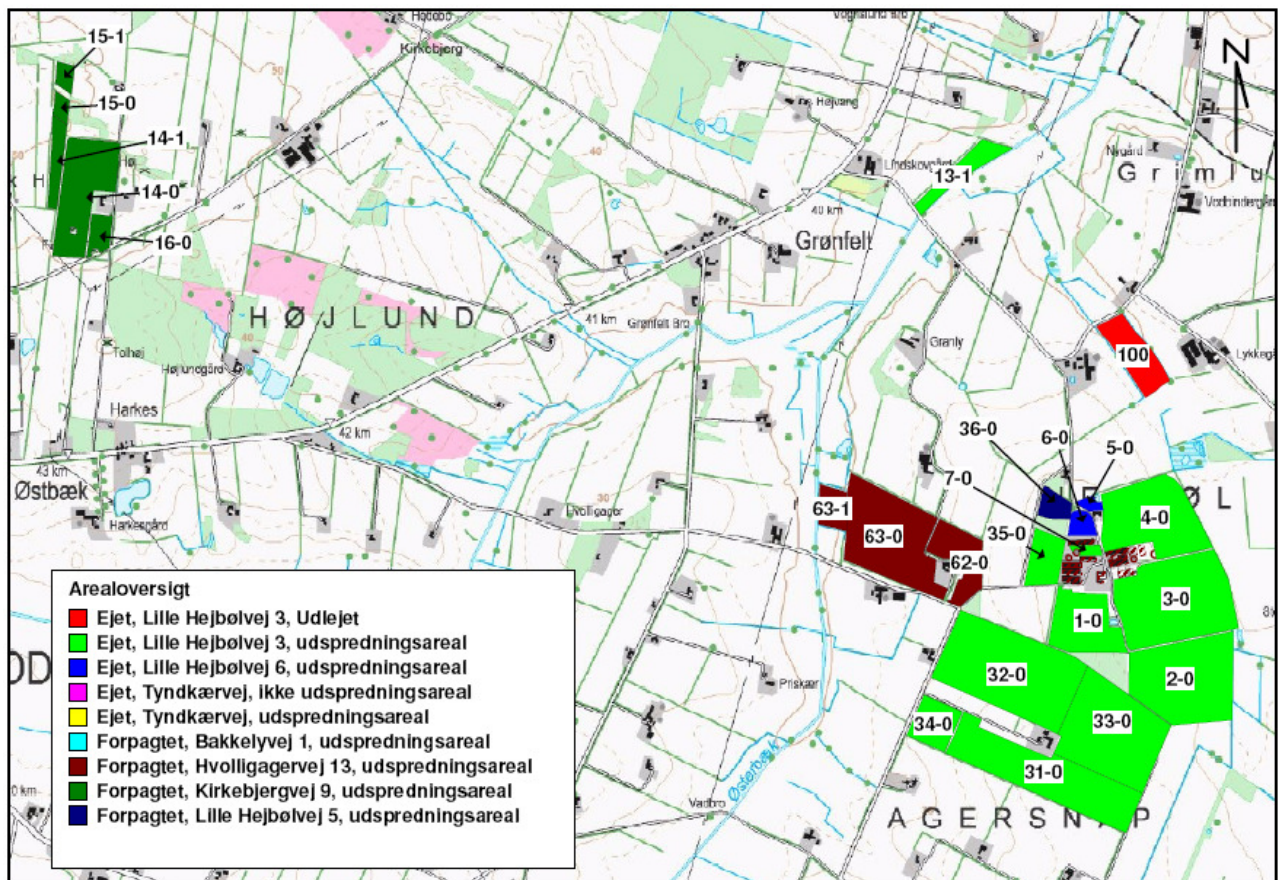
Ved afsætning af husdyrgødning ud af landet, har man mulighed for at trække den indeholdte mængde kvælstof fra i gødningsregnskabet. Man skal kunne dokumentere gødningstypen, kvælstofindholdet, samt antal dyreenheder i den afsatte husdyrgødning ved vejebilag, samt en repræsentativ analyse af gødningens kvælstofindhold. Herudover er det en betingelse, at man dokumenterer den udenlandske modtagers identitet i form af virksomhedens/anlæggets navn, adresse, eventuelt virksomhedsidentitet i det udenlandske virksomhedsregister, transportør og lignende. Man skal desuden dokumentere overførslen af gødning med en skriftligt underskrevet gødningskvittering fra modtageren, som skal indsendes sammen med gødningsregnskabet.

Uforarbejdet husdyrgødning må generelt kun sendes mellem EU-landene, hvis der er tale om husdyrgødning fra arter af fjerkræ og dyr af hestefamilien. Man må dog gerne samhandle husdyrgødning, hvis bedriften har arealer på begge sider af en grænse. Det er en betingelse, at der ikke er restriktioner i området på grund af smitsom sygdom og gyllen anvendes under myndighedernes kontrol. Man kan læse nærmere om de specifikke betingelser for udførsel af husdyrgødning i Biproduktforordningens bilag VIII, kap. III, nr. I A.

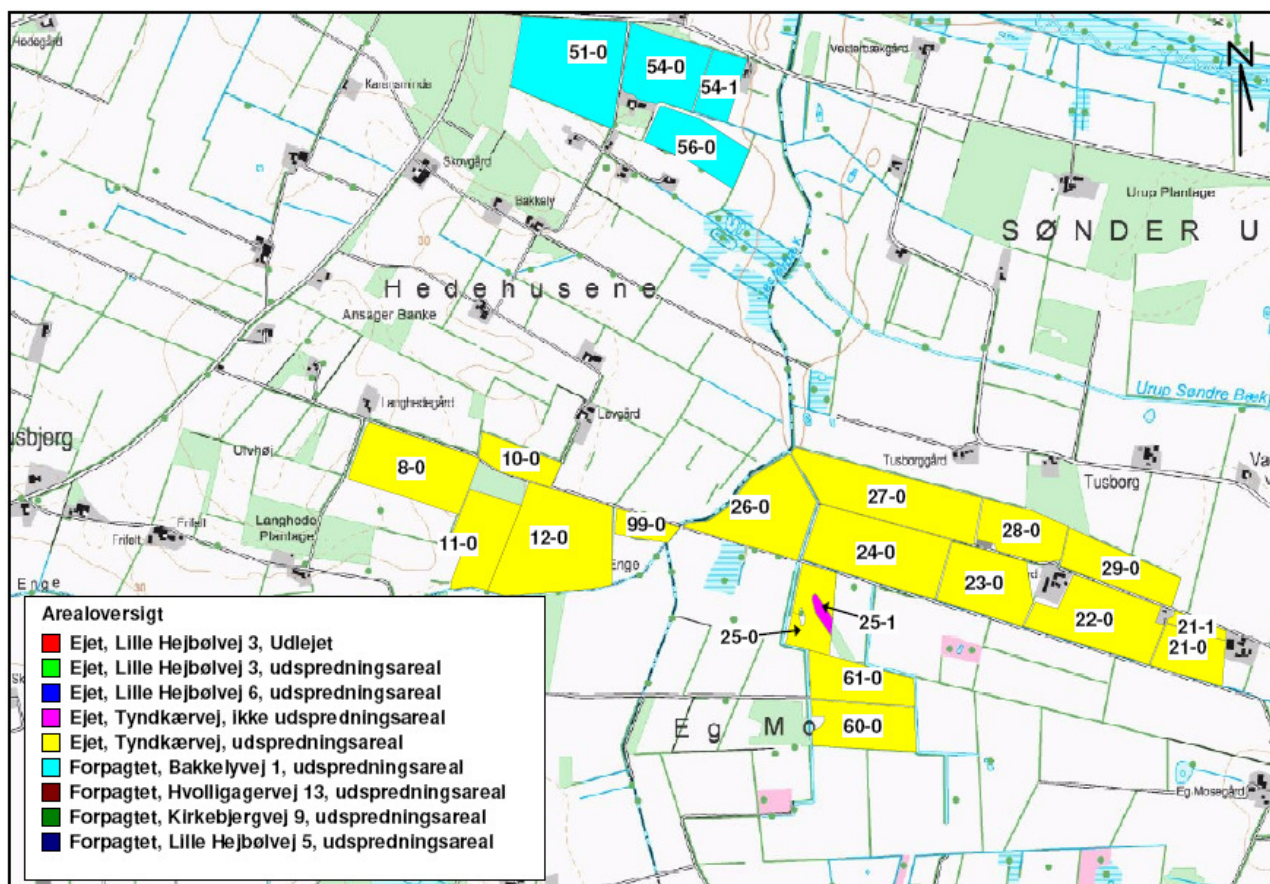
Der ud over skal man være opmærksom på:

- Hvis der afsættes husdyrgødningen til andet formål end jordbrugsformål (f.eks. afbrænding), skal eksporten følge EU's Transportforordning nr. 1013/2006 og skal forudgående anmeldes hos Miljøstyrelsen. Af transportforordningens anvendelsesområder fremgår det, at eksporter til affald, der er underlagt godkendelseskravene i biproduktforordningen, ikke er omfattet af transportforordning.
- Transport af husdyrgødning og fraktioner heraf, som skal benyttes til jordbrugsformål, skal ske i overensstemmelse med reglerne i § 18 i bekendtgørelse nr. 1152 om husdyrhold og arealkrav mv.
- Man skal, som eksportør af husdyrgødning og forarbejdet husdyrgødning jf. bekendtgørelse nr. 270 af 6. april 2000 om veterinærkontrol ved ind- og udførsel af avlsmateriale og animalske non-food produkter m.v. være registreret i den lokale fødevareregion.
- Man skal overholde reglerne i biproduktforordningen
- Ved udførsel til et EU-land, skal man kontakte modtagerlandet for at få oplyst eksportbetingelserne. Du skal sende betingelserne til den lokale fødevareregion.

Håndtering af husdyrgødning til eksport ud af landet er beskrevet i Vejledning om Gødsknings- og Harmoniregler, som udkommer hvert år. Plantedirektoratet er tilsynsførende.

Figur 8a: Oversigt over husdyrbrugets udspretningsareal.

Figur 8b: Oversigt over husdyrbrugets udspretningsareal.

	Ha	Afsat gødningsmængde DE
Bedriften ejede og forpagtede arealer	263,93	369,49
Gylleaftale, Anton Knoll, Tyskland	-	486
I alt	263,93	855,49

Tabel 8: Oversigt over afsætningen af husdyrgødning.

7.22 Kg N og P tilført udspretningsarealet

I tabel 9 er vist den producerede mængde N og P i nudrift og planlagt drift.

Husdyrgødning	Kg N		Kg P		DE	
	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt	Nudrift	Planlagt
Svine- og fjerkrægylle	19.967	28.272	4.741	6.421	191,85	260,01
Dybstrøelse og fast gødning	33.898	54.116	10.028	17.857	351,84	595,19
I alt	53.865	82.388	14.769	24.278	543,69	855,20

Tabel 9. Produceret mængde N og P i nudrift og i planlagt drift.

I tabel 9 er vist produceret kg N og P i nudrift og i planlagt drift. Der er lavet aftaler, hvor der afsættes husdyrgødning svarende til 485,7 dyreenheder. Se tabel 10. På de ejede arealer bliver dyretrykket 1,4 dyreenheder pr. hektar.

Husdyrgødning	Kg N	Kg P	DE
I alt produceret gødning	82.388	24.278	855,20
Afsat gødning til Anton Knoll	44.560	14.703	485,70
Tilført gødning fra	-	-	-
Husdyrgødning tilført ejede og lejede arealer	37.828	9.575	369,50

Table 10. Husdyrgødning tilført ejede og lejede udspretningsarealer i planlagt drift.

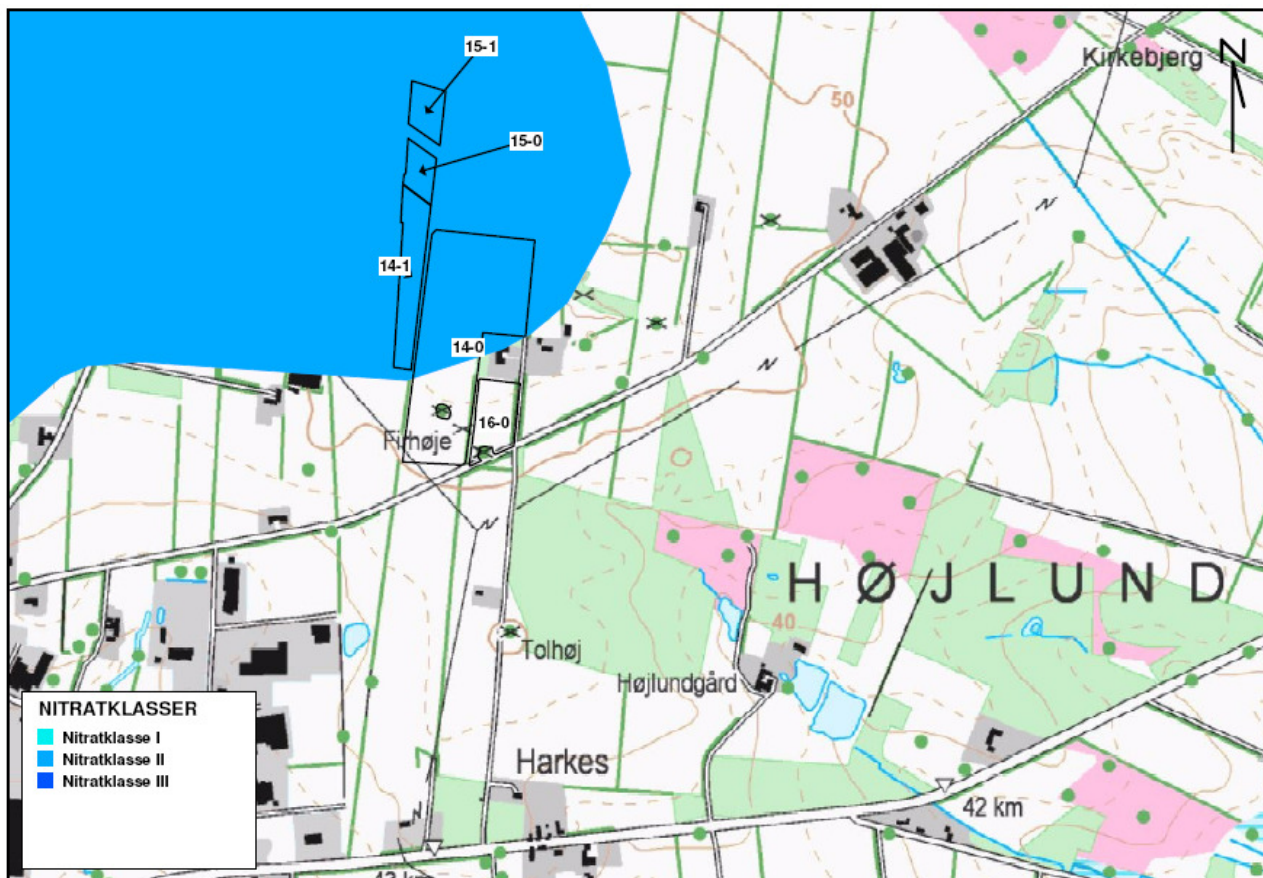
7.23 Nitrat til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via mindre vandløb til Omme Å, Skjern Å og Ringkøbing Fjord, der er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde (EF-habitatområde nr. 60: Borris Hede, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 37: Borris Hede, EF-habitatområde nr. 61: Skjern Å, EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 43: Ringkøbing Fjord, EF-habitatområde nr. 62: Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen og Ramsarområde 2: Ringkøbing Fjord).

Ringkøbing Fjord er udpeget som EF-habitatområde på grundlag af arterne flodlampret, havlampret, majsild, stavsild, odder og vandplanten vandranke. Ringkøbing Fjord er også udpeget som kystlagune, der er en prioriteret naturtype, og på baggrund af en række ikke-prioriterede naturtyper såsom kystklitter og flodmundinger. Udpegningen af Ringkøbing Fjord som EF-fuglebeskyttelsesområde er sket på grundlag af dels de ynglende arter klyde, rørhøg, mosehornugle og splitterne, og dels de store forekomster af trækfuglene knopsvane, pibesvane, sangsvane, kortnæbbet gås, knortegås, gravand, pibeand, krikand, spidsand, skeand, hvinand, stor skallesluger og blishøne. Ramsarområder er vådområder med så mange vandfugle, at de har international betydning og skal beskyttes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af EF-fuglebeskyttelsesområder, således også Ringkøbing Fjord. Dele af Ringkøbing Fjord er endvidere fredet som naturreservat.

Den samlede mængde kvælstof indeholdt i den udbragte husdyrgødning vil stige fra 30.000 kg N/år før ændringen til 37.828 kg N/år efter ændringen, jf. de indsendte oplysninger.

Af bedriftens samlede arealer på 263,93 ha, er 7,37 ha placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse 2 for hvilke, der er skærpede krav vedrørende den mængde husdyrgødning, der må udbringes pr. hektar. De øvrige 256,56 ha af bedriftens arealer er placeret indenfor oplande, der er klassificeret som nitratklasse 0. Se figur 9.

Figur 9: Udbringningsarealer indenfor nitratklasse.

For arealerne beliggende indenfor nitratklasse 2 gælder, at nitratudvaskningen ikke må overstige det, der følger af det skærpede harmonikrav på 65 % af de generelle regler. Derfor angiver ansøgningen en samlet reduktionsprocent på 99,02 % for alle bedriftens udbringningsarealer, hvilket betyder at der uden virkemidler maksimalt på bedriftens udbringningsarealer må udbringes husdyrgødning svarende til 1,3863 dyreenheder pr. ha. Ud fra dette tal beregner Farm-N at nitratudvaskningen maksimalt må være 80,6 kg N/ha.

Der ansøges om at udbringe 1,40 DE/ha. For at opveje den forøgede mængde husdyrgødning uden at udvaskningen overstiger de maksimale 81,2 kg N/ha/år kan ansøger gøre brug af forskellige virkemidler. Arealet indenfor nitratklasse 2 er stort set identisk med et nitratfølsomt indvindingsområde.

Ansøger ønsker derfor at gøre brug af virkemidlet med et bestemt grundvandssædskifte med en vis andel miljøgræs. Grundvandssædskifter er et sædskifte med vårkorn, vintersæd inkl. vinterraps. Der ud over forpligtiger man sig til i sædskiftet at så en vis andel med miljøgræs i hovedafgrøden. I dette tilfælde er valgt et G6 sædskifte på 10,73 ha, hvilket betyder, at der hvert år i 60 % af arealet skal isås miljøgræs.

Der stilles vilkår om at der på bedriftens udbringningsarealer skal være mindst 10,73 ha med et udvaskningsindeks på højst 83, for at sikre den reducerende effekt på kvælstofudvaskningen, hvilket svarer til grundvandssædskiftet G6 i Notatet om standardsædskifter.

Beregninger i Farm-N viser med de anvendte virkemidler, at den reelle udvaskning efter udvidelsen bliver på 80,6 kg N/ha, hvilket er under med den beregnede maksimale tilladte udvaskning. Lovgivningens generelle beskyttelsesniveau er derfor opfyldt.

Ifølge beregninger i Farm-N bliver den gennemsnitlige udvaskning af kvælstof fra ejede og forpagtede arealer reduceret fra 81,9 kg N/ha i nudriften til 80,6 i ansøgt drift. Det svarer til at udvaskningen af kvælstof falder fra 21.616 kg til 21.272 kg, hvilket er et fald på 343 kg. At der sker et fald i udvaskningen skyldes, en større del af husdyrgødningen udbragt på udbringningsarealet i ansøgt drift er flydende husdyrgødning, som har et højere krav til udnyttelsesprocent i forhold til dybstrøelse.

En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat på vejen mod vandområdet. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale.

Udbringningsarealerne ligger dels i et område hvor reduktionspotentialet er mellem 51 % og 75 % (7,40 ha) og dels i et område, hvor det er mellem 76 % og 100 % (256,53 ha), ifølge reduktionspotentiale kort fra Danmarks Miljøundersøgelser. Den gennemsnitlige reduktionspotentiale bliver fra 75,3 til 99,3%. Den totale udvaskning fra ejendommens ejede og forpagtede udbringningsarealer bliver mellem 1.489 og 5.254 kg, hvilket er et fald på mellem 24 kg og 85 kg.

I henhold til Miljøcenter Ringkøbing er den gennemsnitlige tilførsel af kvælstof til Ringkøbing Fjord på 5.319 tons. Tallene er et gennemsnit over udvaskningen fra år 2.000 til og med år 2.004.

Udvidelsen af bedriften medfører at kvælstofudvaskningen til Ringkøbing Fjord stort set er uændret – der er tale om et marginalt fald, og at den samlede udvaskning af kvælstof fra bedriften til Ringkøbing Fjord udgør 1 promille. På den baggrund forventes den forøgede næringsstofudvaskning fra udbringningsarealerne ikke at resulterer i målbare ændringer af næringsstofkoncentrationen i Ringkøbing Fjord.

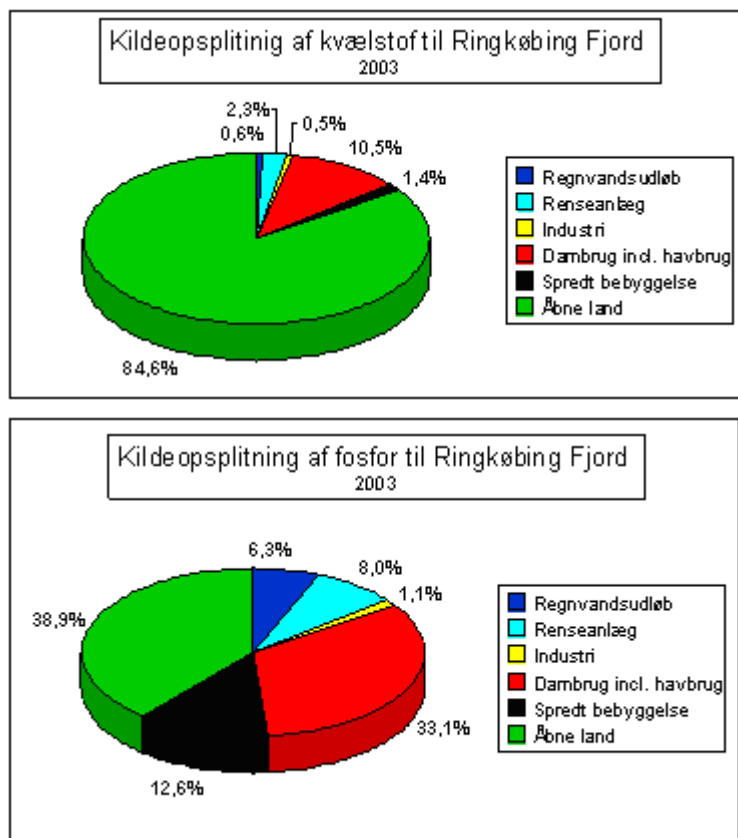
Oplandet til Ringkøbing Fjord er ca. 347.700 ha. Ansøgers udspretningsareal udgør cirka 0,8 promille af dette opland.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Flere og flere landbrug der ligger i oplandet til Ringkøbing Fjord får udarbejdet en miljøgodkendelse. En del af disse besætninger har udspretningsarealer beliggende i nitratklasse 1, 2 og 3, som medfører at der skal ske en reduktion i dyretrykket i forhold til de generelle krav. Hvis dyretrykket ikke skal reduceres, skal der i stedet laves projektilpasninger, så udvaskningen svarer til den reducerede dyretryk. Det medfører at udvaskningen til Ringkøbing Fjord reduceres.

Næringsstoffer

Den største påvirkning med kvælstof sker fra landbruget. Som det fremgår af figur 10 kommer over 80 % af kvælstof tilførslen fra det åbne land, mens punktkilder udgør en langt mindre del.

Figur 10: Kvælstof- og fosforafstrømningen fra Ringkøbing Fjord-oplandet fordelt på kilde.

For fosfor er kildefordelingen anderledes (figur 11). Over halvdelen (61%) af den nuværende fosforafstrømning fra oplandet skyldes spildevandsudledninger fra spredt bebyggelse, industri, dambrug, regnvandsudløb og kommunale renselanlæg, hvoraf dambrug alene udgør 33 %. Bidraget fra det åbne land udgør knapt 40 % af den samlede fosforafstrømningen.

På baggrund af oplandsmodel, samt tidsserier af målt kvælstoftilførsel er det vurderet at effekter af Vandmiljøplan I og II allerede er slået fuldt igennem med udgangen af 2006. I perioden frem til 2015 forventes indsatsen i landbruget ifølge Vandmiljøplan III m.m. at bidrage til en reduktion i kvælstof-udledningen. Den samlede kvælstofbelastning til Ringkøbing Fjord vurderes ved udgangen af 2015 at være 4409 ton N, hvilket ca. svarer til en 24 % reduktion i forhold til 2001 niveau. Reduktionen i kvælstofbelastningen vil primært ske på baggrund af tiltag i det åbne land. Der forventes ingen reduktion i udledningen af fosfor fra det åbne land. Der forventes ingen yderligere reduktion i udledningen af kvælstof og fosfor fra renselanlæg. Det forventes kun at være lokale effekter i form af reducerede vand- og stofmængder til vandområderne fra regnvandsudløb. Der kan muligvis ske en reduktion i fosforbelastningen i forbindelse med nedlæggelse og omlægning af dambrug, men eftersom reduktionen er usikker indgår den ikke i fremskrivningen. Den samlede fosforbelastning vurderes i 2015 derfor at ligge på det nuværende niveau.

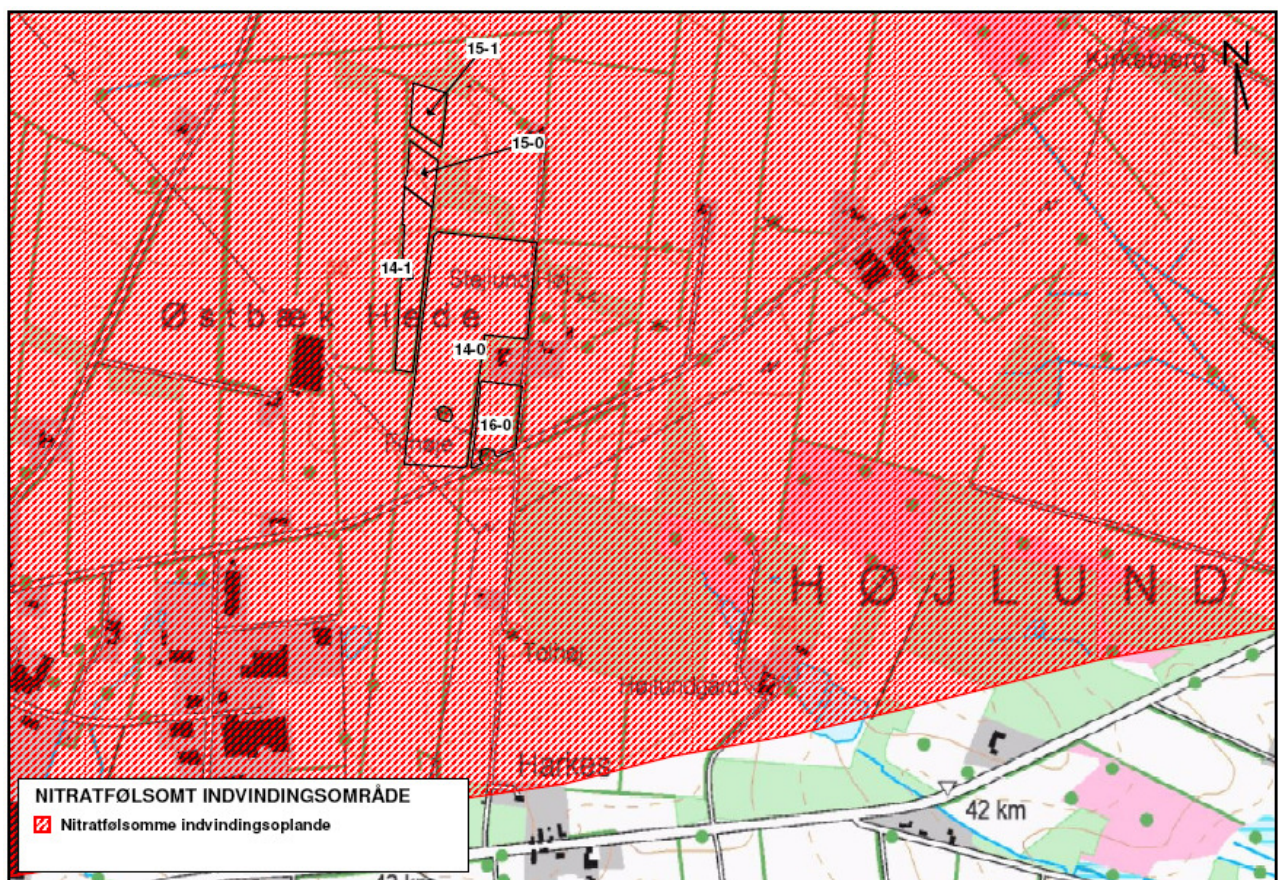
Varde Kommune vurderer at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentlig da:

- Kvælstofudledningen til Ringkøbing Fjord falder
- Kvælstofudledningen til Ringkøbing Fjord i henhold til vand- og naturplanerne for Ringkøbing Fjord vil falde frem til 2015.
- Kvælstofudledningen siden 1980 er reduceret i henhold til vand- og naturplanerne for Ringkøbing Fjord.

- Da bedriftens samlede påvirkning af Ringkøbing Fjord kun er på 0,8 promille.
- Da udvidelsen kun vil påvirke udledningen af kvælstof til Ringkøbing Fjord med 1 promille.
- Da meget af oplandet til Ringkøbing Fjord er klassificeret som nitratklasser.
- Da flere og flere landbrug får udarbejdet miljøgodkendelser, der medfører at direkte udledninger med kvælstof stoppes.
- Dyreenhedsdefinitionen af kvæg er ændret, hvilket generelt medfører udbringning af færre næringsstoffer pr. ha.
- Da husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord ikke forventes at stige væsentlig.

7.24 Nitrat til grundvand

10,73 ha er placeret i nitratfølsomt indvindingsområde. Se figur 11. Kvælstofudvaskningen for disse arealer er beregnet til 45 mg nitrat pr. liter. Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen beregnes til at være over 50 mg nitrat/l i nudrift, må den ikke stige i den ansøgte produktion. For at overholde kravet anvendes et bestemt grundvandssædskifte med en vis andel miljøgræs. Grundvandssædskifter er et sædskifte med vårkorn, vintersæd inkl. vinterraps på bestemte marker. Derudover forpligtiger man sig til i sædskiftet at så en vis andel med miljøgræs i hovedafgrøden. I dette tilfælde er valgt et G6 sædskifte, hvilket betyder, at der hvert år i 60 % af arealet med grundvandssædskiftet G6 skal isås miljøgræs.

Figur 11: Udbringingsareal i nitratfølsomt indvindingsområde.

Husdyrloven fastlægger, at hvis der forligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinier heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet. Varde Kommune har ikke udarbejdet indsatsplaner til beskyttelse af grundvandet.

Der stilles vilkår om at der på udbringningsarealerne med mark nr. 14-0; 14-1; 15-0; 15-1 og 16-0 på tilsammen 10,73 ha skal anvendes et sædskifte med et udvaskningsindeks på højst 83, hvilket svarer til grundvandssædskiftet G6 i Notatet om standardsædskifter.

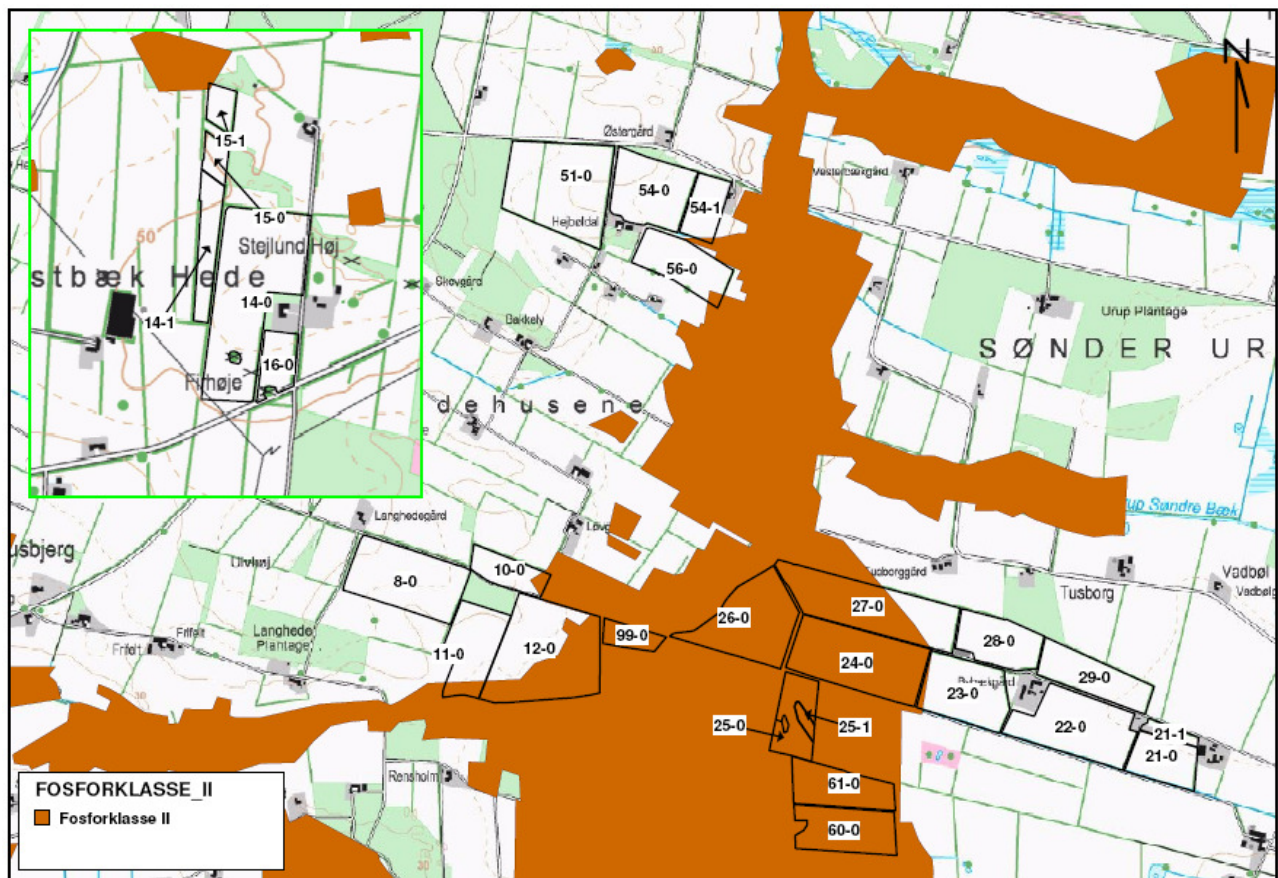
Varde kommune har sikret sig, at disse nitrاتفølsomme indvindingsområder ikke bliver forurenede med nitrat igennem de stillede vilkår. På den baggrund vurderer Varde kommune, at det ansøgte projekt ikke vil påvirke de nitrاتفølsomme indvindingsområder negativt.

7.25 Fosfor

Den samlede mængde fosfor indeholdt i den udbragte husdyrgødning vil stige fra 8.422 kg p/år før ændringen til 9.575 kg P/år efter ændringen, jf. de indsendte oplysninger.

Der tilføres 31,9 kg P/ha/år før ændringen, og dette stiger til 36,2 kg P/ha/år efter ændringen. Det valgte sædskifte i ansøgt drift frafører i gns. 22 kg P/ha/år, hvilket resulterer i et fosforoverskud på 14,2 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningsskemaet er 228,03 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer kategoriseret som P-kl-0, og 55,9 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer kategoriseret som P-kl-2. Se figur 13. For udbringningsarealer i P-kl-2 er der generelt krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges. I henhold til punkt 5.1 i ansøgningen er kravet om fosforoverskud overholdt.

Figur 12: Udbringningsarealer i fosforklasse II.

På udbringningsarealer i P-kl-0 må der være et maksimalt fosforoverskud på 17,7 kg P/ha/år, og på udbringningsarealer i P-kl-2 må der være et maksimalt fosforoverskud på 9,9 kg P/ha/år. I henhold til ansøgningskemaet er der et gennemsnitlig fosforoverskud på 14,2 kg P/ha/år.

I henhold til Miljøcenter Ringkøbing er den gennemsnitlige tilførsel af fosfor fra land til Ringkøbing Fjord fra år 2.001 til 2.005: 125 tons. Tallene er et gennemsnit over udvaskningen fra år 2.000 til og med år 2.004.

Udvidelsen af bedriften medfører at fosforoverskuddet på bedriften stiger fra 9,9 kg/ha til 14,2 kg/ha. Dvs. at fosforoverskuddet på bedriften stiger fra 2.613 kg til 3.748 kg. En stigning på 1.135 kg.

Varde Kommune vurderer at udvidelsen af husdyrholdet ikke vil påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentlig da:

- Forfordledningen til Ringkøbing Fjord i henhold til vand- og naturplanerne for Vadehavet vil falde frem til 2015.
- Fosfordledningen siden 1980 er reduceret i henhold til vand- og naturplanerne for Ringkøbing Fjord
- Da bedriftens samlede fosforoverskud er på 3.774 kg. Det svarer til 3 procent i forhold til det samlede fosfordledning til Ringkøbing Fjord pr. år.
- Da udvidelsen kun vil øge forforoverkuddet med 1.135 kg, hvilket svarer til en stigning på 4,3 kg P/ha/år.
- Da meget af oplandet til Ringkøbing fjord er klassificeret som nitratklasser.

- Da dyreenhedsdefinitionen af kvæg er ændret, således at kvægbrug fremover skal bruge mere udspretningsareal.
- Da husdyrbestanden og dyretrykket i oplandet til Ringkøbing Fjord ikke forventes at stige væsentlig.

7.26 Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

I henhold til § 11 i "Bekendtgørelse om udpegnings og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f.eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelige udbredt i Varde Kommune. Spidssnudet frø forventes at forekomme i forbindelse med naturområder i Varde Kommune, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudet frøer. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune. Nærmeste lokalitet, hvor der er registrering af birkemus, er ca. 17 km sydvest for ejendommen. Det er Varde Kommunes vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af birkemusen på grund af den store afstand til den nærmeste lokalitet hvor birkemusen er registreret.

Varde Kommune vurderer i øvrigt at udvidelsen kan gennemføres uden at påvirke nogen af de listede arter på bilag IV i direktivet væsentligt.

7.27 Udbringningsarealer – Øvrige forhold

Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3, er beliggende i internationale naturbeskyttelsesområder eller i fredet område.

Mark 63-1 grænser op til § 3 (eng); mark 13-1 grænser op til § 3 (eng) – der er vandløb imellem; lidt af mark 2-0 og 3-0 grænser op til § 3 (mose)– der læhegn imellem og mark 26-0 grænser op til § 3 (mose)- der er vej imellem.

Der er udbringningsarealer ned til vandløb, men terrænhældningen på udbringningsarealerne ned til vandløbene er alle steder under 6 grader, så der vurderes ikke at være risiko for væsentlig forurening ved afløb, såfremt de generelle bestemmelser om mindst 2 meter dyrkningsfrie bræmmer overholdes (Vandløbslovens § 69).

7.28 Vurdering af 3. mandsarealer

Der indgår ikke 3. mandsarealer i ansøgningen.

Der afsættes fjerkrægødning fra 486 DE til firmaet Anton Knoll i Tyskland.

7.29 Vurdering af arealer i Billund Kommune

Bilag 1 viser vurdering af arealer i Billund Kommune. Efter aftale med Rikke Sennels, Billund Kommune er ansøgningen ændret, således at alle lavbundsarealer beliggende i Billund Kommune er kategoriseret som P-KL-2. Hvis kravet om P-overskud derefter er overholdt kan arealerne i henhold til telefonsamtale bruges om udspretningsarealer. Ansøgningen version 6 viser at kravet til P-overskud er overholdt.

Bedste tilgængelige teknik (BAT) og management

Ansøgeren oplyser følgende om anvendelse af bedst tilgængelig teknik:

7.30 Management

Husdyrbruget tilstræber at udøve godt landmandskab og angiver at have BAT som følger:

- Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, tiltrækning af skadedyr og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der er faste procedurer i forhold til bortskaffelse af bedriftens spild- og affaldsstoffer – herunder døde dyr, olie- og risikoaffald.
- Der er faste rutiner i forhold til levering af foder, transport af grise, m.m.
- I forbindelse med indretningen af produktionsanlægget er der fokus på, at indretningen tager hensyn til en rationel drift, af hensyn til ressource forbruget i driften og af hensyn til de daglige arbejdsgange.
- Sigtet med anlægget er, at der ud fra et proportionalitetssynspunkt er fokus på hvilke staldsystemer, der er bedst anvendelig i relation til miljø, arbejdsforbrug og dyrevelfærd for at fremtidssikre virksomheden.
- Gyllen analyseres for indhold af kvælstof og fosfor.
- At hjælpepestoffer som gødning, plantebeskyttelsesmidler, medicin og energi bruges under hensyntagen til miljø og sundhed.
- At brugen af næringsstoffer optimeres på ejendomsniveau under hensyntagen til afgrødernes behov og det økonomiske afkast.
- At tildeling af gødning til markerne sker ud fra planlægning af tildeling af kunst- og husdyrgødning på markniveau ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.
- At der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.
- At der arbejdes på at sikre en høj udnyttelse af næringsstofferne i husdyrproduktionen bla ved at udarbejde gødningsplaner og sikre, at næringsstoffer tilføres, så der sker mindst muligt tab til det omgivende miljø.
- At der er fokus på at nye stalde og produktionssystemer indrettes så lugt og fordampning af ammoniak begrænses ud fra de tekniske og økonomiske muligheder og under hensyntagen til dyrenes fysiologiske og adfærdsmæssige behov.
- Ejendommens svine besætning er UK-certificeret.
- Ejendommens fjerkræbesætning lever op til Danægs egenkontrol program, og dermed leves der op til gmp-plan for konsumæg.
- Fødevareregionen gennemgår løbende følgende:

A. Aflivede og selvdøde dyr og dyr, som burde have været aflivet, f.eks. på grund af skader eller ekstrem lav vægt, samt kontrol af producentens procedure til brug for tilsyn hermed.

B. Sygdomsforhold i besætningen, herunder konstatering af eventuelle specifikke, smitsomme sygdomme eller trivselsproblemer som følge af utilstrækkelige forhold vedrørende indretning, pasning og drift. Det bør i den forbindelse undersøges, hvilke tiltag der er gjort for at afhjælpe forhold, som må antages at være årsag til en høj sygdomsfrekvens eller dødelighed, og om anvendelsen af eventuel medicinering er sket korrekt.

C. Helhedsvurdering af dyrenes tilstand, herunder undersøgelse af fjerdragts og trædepudernes beskaffenhed, flokkens ensartethed, ernæringstilstand samt benkonstitution af et repræsentativt udsnit af flokken.

D. Drøftelse med fødevareregionen om management med hensyn til udførelsen af den daglige drift, herunder tilsyn med ventilations- og temperaturforhold samt kontrol af reserve- og alarmsystemer.

Fødevareregionen gennemgår endvidere forbruget af foder og vand, herunder om mængden afviger fra et normalt forbrug

E. Gennemgang af producentens journalføring.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT, at træne og uddanne medarbejdere; registrere vand- og energiforbrug, foderforbrug, affaldsdannelse, samt anvendelsen af husdyrgødning og handelsgødning; udarbejde gødningsplaner; samt have en nød fremgangsmåde ved uheld. Varde Kommune vurderer at ansøger lever op til bat-niveau til management.

7.31 BAT – Foder

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

Svin:

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning og er tilpasset de forskellige dyregrupperes næringsstofbehov.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Foderindkøb sker på grundlag af foderplanlægningen.
- Foderanlæg og siloer tilses ofte for at undgå foderspild, broer af gl. foder i siloer og unødigt støv i staldene.
- Råprotein- og fosforindholdet i de anvendte foderblandinger ligger indenfor de normer som er beskrevet i BREF- dokumentets tabel 1 vedr. Vejledende niveauer for råprotein og fosfor i BAT- foder til fjerkræ og svin. (De konkrete normer vil afhænge af energiindholdet i foderet)

Råprotein:

- Der anvendes foder der indeholder 19-21 % total råprotein pr. kg for pattegrise <10kg
- Der anvendes foder der indeholder 17,5-19,5 % total råprotein pr. kg for smågrise <25 kg

- Der anvendes foder der indeholder 15-17 % total råprotein pr. kg for slagtesvin 25-50 kg
- Der anvendes foder der indeholder 14-15 % råprotein for slagtesvin 50-110 kg
- Der anvendes foder der indeholder 13-15 % råprotein for drægtige søer
- Der anvendes foder der indeholder 16-17 % råprotein for diegivende søer

Fosfor:

- Der anvendes foder der indeholder 0,75-0,85 % fosfor for pattegrise <10kg
- Der anvendes foder der indeholder 0,60-0,70 % fosfor for smågrise <25 kg
- Der anvendes foder der indeholder 0,45-0,55 % fosfor for slagtesvin 25-50 kg
- Der anvendes foder der indeholder 0,38-0,49 % fosfor for slagtesvin 50-110 kg
- Der anvendes foder der indeholder 0,43-0,51 % fosfor for drægtige søer
- Der anvendes foder der indeholder 0,57-0,65 % fosfor for diegivende søer

Fjerkræ:

- Der er fasefodring idet der anvendes mindst 4 blandinger i konsumægsproduktionen.
- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning.
- Der tages analyser af foder, og foderplanen afpasses foderets sammensætning og kvalitet.
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring af fjerkræ. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.
- Råprotein- og fosforindholdet i de anvendte foderblandinger ligger indenfor de normer som er beskrevet i BREF- dokumentets tabel 1 vedr. Vejledende niveauer for råprotein og fosfor i BAT- foder til fjerkræ og svin. (De konkrete normer vil afhænge af energiindholdet i foderet)

Råprotein:

- Der anvendes foder der indeholder 15,5-16,5 % råprotein for høner til ægproduktion 18-40 uger
- Der anvendes foder der indeholder 14,5-15,5 % råprotein for høner til ægproduktion 40+ uger

Fosfor:

- Der anvendes foder der indeholder 0,45-0,55 % fosfor for høner til ægproduktion 18-40 uger
- Der anvendes foder der indeholder 0,41-0,51 % fosfor for høner til ægproduktion 40+ uger

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov. Varde Kommune vurderer at ansøger levet op til bat-niveau på fodringsstrategier.

7.32 BAT – Staldindretning

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

Svin:

- Der er naturlig ventilation i eksisterende drægtighedsstald, der i den fremtidige drift bruges til dyrehold. Dette bevirker, at energiforbruget til ventilation er lavt. Det er på bedriften ikke nødvendigt at etablere nye bygninger, hvorfor det ikke er muligt at etablere naturlig ventilation i flere stalde.
- Eksisterende farestalde er etableret med delvise spaltegulve, iflg. BAT-byggeblad nr. 106.02-51.
- Eksisterende smågrisestalde er etableret som to-klimastalde med delvis spaltegulv, iflg. BAT-byggeblad nr. 106.03-52.
- I staldsystemer med gylle fjernes gyllen min. hver 14. Dag
- Eksisterende løbe-/drægtighedsstald er en løsdriftsstald med dybstrøelse. Stalden vil ved næste gennemgribende renovering – eller senest om 20 år fra godkendelsesdatoen – leve op til BAT.

Fjerkræ:

- I hønsesaldene er der valgt at anvende et bursystem med udmugning 3 gang om ugen ved hjælp af gødningsbånd i henhold til BAT-blad, Gødningsbånd og hyppig udmugning. I hønnikkestalden anvendes samme bursystem med 1 gang ugentlig udmugning.

Varde Kommune vurderer at staldindretningen lever op til bat-niveau.

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Forsuring

- Der installeres ikke forsøringsanlæg, idet der er tale om en eksisterende stald, hvor der er tvivl om betonen i gyllekanalerne har en god holdbarhed overfor syrepåvirkningen. Samtidig er energiforbruget ved drift af et forsøringsanlæg stort, hvilket vurderes ikke at være proportionalt i forhold til miljøgevinsten.
- Med det aktuelle produktionsanlæg er det ikke muligt, at installere forsuring i alle staldafsnit. Erfaringer med forsøringsanlæg fra andre ejendomme har vist, at der er en risiko for forværring af lugtgener på ejendomme, hvor der sker en opblanding af forsuret gylle med ikke-forsuret gylle. Forsøringsanlægget fravælges som følge af risikoen for øgede lugtgener i forhold til nærliggende naboer/samlet bebyggelse/byzone.
- Der installeres ikke forsøringsanlæg, da muligheden for omlægning til økologisk produktion dermed fravælges.
- Der etableres ikke gylleforsuring, idet etableringsomkostningerne i forhold til den samlede produktion af flydende husdyrgødning på ejendommen vurderes ikke at være proportionale med miljøeffekten.
- Der er ikke mulighed for forsuring ved fjerkræ.

Gyllekøling

- Der etableres ikke køleribber i overfladen, idet etableringsomkostningerne i forhold til den samlede produktion på ejendommen vurderes ikke at være proportionale med miljøeffekten.
- Der er tale om eksisterende stalde, hvor det er for dyrt at installere gyllekøling.

Gyllekanal med linespil

- Ikke aktuelt pga. eksisterende stalde, hvor det ikke kan installeres.

Indført teknologi

Bure med gyllebånd

- Der er frivilligt valgt bure med gyllebånd til hele produktionen, selvom dele af eksisterende system kunne forsætte uændret med gødningskumme, feks. Ved hønniker. Dette er valgt selvom det betyder en ekstra stor økonomisk investering, men det betyder også en væsentlig reduktion af fordampning af kvælstof fra staldene.

7.33 BAT - Forbrug af vand og energi

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Vandforbruget registreres månedligt, med henblik på at kunne identificere lækager.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Vandventiler er integreret i krybbe eller drikkekop, således at spildminimeres.
- I forbindelse med rengøring iblødsættes staldene, for at mindske forbrug af vaskevand.
- Med henblik på at kontrollere og optimere vandforbruget er der monteret vandur på vandforsyningen i alle fjerkræstaldene.
- Til fjerkræ anvendes drikkenipler, som er udformet og placeret, så unødigt vandspild undgås.
- I hønnikestalden og svinestaldene vaskes der med højtryksrensere, for at mindske forbruget af vaskevand.
- Der anvendes en del af tagvandet til opblanding af hønsemøg, så det kan opbevares som gylle. Brug af tagvand reducerer mængden af brugsvand fra vandboringer.

Der anvendes tørdesinfektion ved æglæggende høns, hvilket minimerer vandforbruget.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at registrere vandforbruget gennem måling og ved detektering og reparation af lækager. Varde Kommune vurderer at ansøger lever op til bat-niveau.

- Elforbruget registreres månedligt. Dette giver fokus på forbruget, og muligheder for at reducere dette.
- Belysningen i staldene er etableret med lavenergiamaturer.
- Drægtighedsstalden er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

- Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi.
- Hver gang staldene vaskes, renses samtlige ventilationsafkast for skidt, så stigning i elforbrug undgås i forbindelse pga. tilsmudsning.
- Temperatur- og luftfugtighedsfølere kontrolleres, for at sikre opretholdelse af korrekt staldtemperatur og luftfugtighed. Dermed også en sikring af unødigt strømforbrug.
- Der skal vælges et strømbesparende ventilationssystem, som tilpasses produktionsudvidelsen, såfremt det er foreneligt, med ventilationsbehovet i stalden.
- Der foretages regelmæssig kontrol af ventilationsanlæg, udført af autoriseret firma.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at installere energibesparende belysning. Varde Kommune vurderer at ansøger lever op til bat-niveau.

7.34 BAT - Opbevaring

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Fast mæg opbevares på møddingsplads med opsamling af vand til gylletanken. Dette minimerer udvaskningen af nitrat.
- Fast husdyrgødning og dybstrøelse uden daglig tilførsel overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniak emissionen.
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Tanken tømmes ca. en gang årligt for indvendig inspektion. Inspektionen foretages stående uden for tanken.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tanken er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at tanken hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

For så vidt angår BAT ved opbevaring af gylle, omfatter dette en stabil beholder, der kan modstå påvirkning, og som er tæt og beskyttede mod tæring; at gylle kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning; samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag. Varde Kommune vurderer at ansøger lever op til bat-niveau.

Fravalg af opbevaringsteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet

Overdækning af gylletanke

- Der er ikke etableret fast overdækning på gylletankene. Med snittet halm er det almindeligvis ikke problematisk at etablere et godt flydelag, og der er derfor begrænset gevinst ved etablering af fast overdækning. Derfor vurderes investeringen ikke at være proportional med miljøeffekten.

7.35 BAT - Udbringning

Husdyrbruget angiver at bruge BAT som følger:

- Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode og behov, hvilket medfører maksimal udnyttelse af næringsstoffer.
- Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige, at der tages hensyn til naboer, byområder osv.
- I forbindelse med udbringning af husdyrgødning er der fokus på at overholde randzoner til grøfter og vandløb, hvorved risikoen for tab af fosfor og nitrat mindskes.
- Efter udbringning af fast møg og dybstrøelse tilstræbes der nedpløjning af udbragt husdyrgødning hurtigst muligt.
- Gyllen nedfældes ved udbringning på sort jord og i græsmarker. I vintersæd sker udbringning af gylle ved slangeudlægning. Der føres journal over udbringningsmetode for de enkelte marker.

I henhold til BREF-dokumentet er det BAT at tilpasse den gødningsmængde, der skal spredes på marken med arealet og afgrødernes behov; undgå at sprede gødningen når marken er mættet med vand, er oversvømmet eller dækket af sne; samt udsprede gødningen umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst og næringsstof optag forekommer. Varde Kommune vurderer at ansøger lever op til bat-niveau.

7.36 BAT i eksisterende stalde

- Eksisterende løbe-/drægtighedsstald er en løsdriftsstald med dybstrøelse. Stalden vil ved næste gennemgribende renovering – eller senest om 20 år fra godkendelsesdatoen – leve op til BAT.

7.37 Væsentlige alternativer til BAT

Der etableres ikke gylleforsuring, idet etableringsomkostningerne i forhold til den samlede produktion af flydende husdyrgødning på ejendommen vurderes ikke at være proportionale med miljøeffekten, idet det er kostbart at indbygge i de bestående stalde

7.38 Samlet BAT-vurdering

Varde kommune har ud fra ansøgers tiltag på de 6 punkter vurderet hvad BAT-standard er for projektet. Varde kommune finder at de 6 punkter er fyldestgørende beskrevet fra ansøgers side og derfor finder Varde kommune at BAT-standard på de 6 punkter er velbegrunderet.

Ud fra Varde kommunes vurdering af de eksisterende stalde, er der sat en tidsfrist på 20 år til kravet om BAT for den pågældende dyregruppe skal være opfyldt. Dette krav vurderer Varde kommune som værende rimeligt og realistisk at indfri for ansøger.

Ansøger har undersøgt hvilke muligheder der er til BAT for det valgte projekt. Der er redegjort for fravalg og Varde kommune finder, at disse fravalg er i overensstemmelse med lovgivning.

Varde kommunes samlede BAT-vurdering er, at det ansøgte projekt lever op til kravet om BAT igennem det fastsatte niveau for BAT-standard. Varde kommune finder i øvrigt, at det vil være muligt, løbende at implementerer tiltag, der vil være forureningsbegrænsende på ejendommen. Skov og Naturstyrelsen og Dansk Landbrugsrådgivning har udarbejdet en række bat-byggeblade, hvor forskellige staldsystemer er vurderet, og der er nedsat et teknologiudvalg, som skal vurdere miljøeffektive landbrugsteknologier. Der må således forventes en stadig udvikling og indførelse af bat-teknikker.

8 Egenkontrol

Hver måned laves kontrol af flydelag og tæthed af overjordiske del af gyllebeholderne. Hvert år efterses kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.

Dato for omrøring og udbringning fra gylletankene registreres.

For kontrol af el- og vandforbrug laves en månedlig registrering af forbruget.

Foderproduktion, indkøb af foder og fodertildeling sker på grundlag af foderplanlægning.

Tildeling af kunst- og husdyrgødning til markerne sker på baggrund af mark og

gødningsplaner samt ud fra afgrødens behov på den enkelte mark.

Der laves en årlig opgørelse over, at forbruget af kunst- og husdyrgødning ikke er større end normerne forskriver.

Der føres journal over forbruget af sprøjtemidler

Ejendommen følger Danægs egenkontrolprogram. Herunder registrering af antal dyr, forbrug af vand, foder m.m.

Ejendommens svinebesætning er UK certificeret.

Der føres "egen kontrol" med den til enhver tid gældende produktion, samt der foreligger en opgørelse over produktionens størrelse.

Der føres jævnlig kontrol af ventilationsanlæggene samt af alarmanlæggene. Hvilket giver en energimæssig besparelse.

Der stilles vilkår om at dokumentationen skal være let tilgængelig og fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

9 Foranstaltninger ved ophør af produktion

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort.

Kommunen vurderer, at tiltagene er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare.

10 Alternative muligheder

I og med at udvidelsen kan være i eksisterende bygninger, er der ikke overvejet alternative muligheder.

Det fremsatte projekt tager hensyn til produktion, logistik, beskyttelse af miljø, natur og omgivelser sammenholdt med økonomiske overvejelser.

Hvis ovenstående projekt ikke gennemføres vil bedriften med tiden blive mindre rationel, således at der er svært at oppebære et bæredygtigt landbrug.

11 Nabohøring

Projektet er sendt til høring hos følgende naboer og parter i sagen i perioden fra den 17. november til den 8. december 2009:

- Henrik Karlsmose, Bakkelyvej 1, 6870 Ølgod (bortforpagter).
- Jørn Gravesen, Kirkebjergvej 9, 6870 Ølgod (bortforpagter).
- Hans Jørgen Navntoft, Hvolligagervej 13, 6870 Ølgod (bortforpagter og nabo).
- Ejvind Jensen, Hvolligagervej 11, 6870 Ølgod (bortforpagter og nabo).
- Finn Bo Jørgensen, Hvolligagervej 10, 6870 Ølgod (bortforpagter og nabo).
- Hanne-Marie Skovsborg Munk, Lille Hejbølvej 2, 6870 Ølgod (nabo).
- Åse Juul Laursen, Lille Hejbølvej 4, 6870 Ølgod (nabo).
- Annette Juhl Taldorf, Lille Hejbølvej 1, 6870 Ølgod (nabo).
- Bent Jensen, Lille Hejbølvej 6, 6870 Ølgod (nabo – samme som ansøger).
- Kristian Sigård, Lille Hejbølvej 5, 6870 Ølgod (nabo).
- Flemming Vilhelm Christiansen, Grimlundvej 16, 6870 Ølgod (nabo).
- Niels karlson, Grimlundvej 19, 6870 Ølgod (nabo).
- Alice Jonna Harkes, Grimlundvej 15, 6870 Ølgod (nabo).
- Jørgen Harkes, Grimlundvej 17, 6870 Ølgod (nabo).
- Per Skjerning Ieth, Grimlundvej 14, 6870 Ølgod (nabo).
- Hubertus J. S. Kemmere, Grimlundvej 11, 6870 Ølgod (nabo).
- Arne Frederk Jensen, Grimlundvej 12, 6870 Ølgod (nabo).
- Ole Enevoldsen, Store Hejbølvej 4, 6870 Ølgod (nabo).
- Bjarne Nørtoft, Store Hejbølvej 11, 6870 Ølgod (nabo).
- Kaj Møller Thygesen, Store Hejbølvej 9, 6870 Ølgod (nabo).
- Tage Jensen, Store Hejbølvej 7, 6870 Ølgod (nabo).
- Pia S. C. Anthonsen, Store Hejbølvej 5, 6870 Ølgod (nabo).
- Anders Thomsen, Store Hejbølvej 2, 6870 Ølgod (nabo).
- Arne Madsen, Store Hejbølvej 3, 6870 Ølgod (nabo).
- Flemming Gejl Jensen, Grindstedvej 1, 6780 Ølgod (nabo).
- John Kristensen, Vadbrovej 7, 6780 Ølgod (nabo).
- Anna Lisbeth Andersen, Vadbrovej 5, 6780 Ølgod (nabo).
- Poul Jelling-Petersen, Agersnapvej 22, 6780 Ølgod (nabo).
- Karl Pedersen, Agersnapvej 26, 6780 Ølgod (nabo).
- Rikke Holm Sennels, Billund Kommune.

I forbindelse med nabohøringen er der ingen bemærkninger kommet.

12 Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderer Varde Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet, naturen og naboerne sammenholdt med den nuværende produktion, hvis de i miljøgodkendelsen opstillede vilkår overholdes.

Varde Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte da:

- Der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.
- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.
- Udvidelse og drift af husdyrbruget ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1. Høringssvar vedrørende arealer i Billund Kommune.

Høringssvar vedr. arealer i Billund Kommune i forbindelse med § 12 godkendelse af ejendommen beliggende Lille Hejbøvej 3, 6870 Ølgod.

Dato: 5. marts 2009

Teknik & Miljøforvaltning

Natur og Miljø
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted

Tlf. 7972 7200
www.billund.dk

Journalnr.:
09.17.18 P19
09/2658

Sagsbehandler:
Rikke Holm Sennels
Tlf. 7972 7094
RHS@billund.dk

Billund Kommune har den 8. januar 2009, fra Varde Kommune, modtaget en høring jf. § 21 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug (godkendelsesbekendtgørelsen). I henhold til § 21 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal der foretages høring af den kommune, hvori arealerne er beliggende med anmodning om udarbejdelse af vilkår for de pågældende arealer.

Høringen foretages i forbindelse med en § 12 godkendelse af fjerkræ og svineejendommen beliggende Lille Hejbøvej 3, 6870 Ølgod i Varde Kommune.

§ 12 ansøgningen, ansøgningsnummer 8268 version 1, er indsendt til Varde Kommune den 19. december 2008. Det er oplysninger i ansøgning indsendt i ovenstående ansøgning, der danner grundlag for Billund Kommunes vurdering.

Arealerne

I alt 83,57 ha er beliggende i Billund Kommune, jf. bilag 1. Arealerne ligger på matr. 2ak, Eg By, Grindsted. Arealet ejes af Bent Jensen, Lille Hejbøvej 3, 6870 Ølgod.

Grundvand

Ingen af arealerne ligger indenfor Nitrat Følsomt Indvindingsopland (NFI). Det er derfor Billund Kommunes vurdering, at de generelle regler for gødningsudbringning og dyrkning er tilstrækkelig til at sikre hensynet til grundvand.

Overfladevand - Nitrat

Arealerne afvander til Ringkøbing Fjord, hvor størstedelen er udpeget som EF-fuglebeskyttelsesområde, Ramsarområde og EF-habitatområde. Ingen af arealerne er beliggende indenfor Nitratklasserne 1-3.

Det er Billund Kommunes vurdering, at arealgodkendelsen kan meddeles på ovenstående vilkår, uden at det medfører en væsentlig påvirkning af overfladevand med nitrat.

Overfladevand – Fosfor

I alt 45,98 ha i Billund Kommune er beliggende indenfor udpeget lavbund. området afvander samtidig til den fosforfølsomme recipient Ringkøbing Fjord. Ifølge ansøgningskemaet er arealerne ikke registreret som værende drænet eller detailafvandet ved grøftning, hvorfor de ikke er blevet registreret som fosforklasse II arealer.

Det er imidlertid Billund Kommunes vurdering, at arealerne eller dele heraf potentielt er drænet og dermed omfattet af fosforklasse II, hvorfor der bør beregnes på fosforbalance og stilles vilkår herom i godkendelsen. Vurderingen af mulig dræning bygger blandt andet på Orbicons fortegnelser over historiske dræningsprojekter, at der tidligere er oprettet et dræningsprojekt (Projekt nr. 1365 og 10420 jf. vedlagte kortbilag), som omfattes af udbringningsarealer i ansøgningen. Dette skal indarbejdes i ansøgningskemaet, med mindre det kan godtgøres, at dræningsprojektet enten ikke er gennemført, eller at det efterfølgende er sløjftet.

Ansøger bør overfor Varde Kommune på den baggrund enten redegøre for, at det pågældende dræningsprojekt ikke er realiseret, eller at der efterfølgende er gennemført et projekt, hvor dræningene er sløjftet.

Af kontrolhensyn bør vilkår og efterfølgende kontrol målrettet krav til fosforoverskuddet på bedriftsniveau. Jf. bilag 5 i vejledningen¹.

Det er Billund Kommunes vurdering, at godkendelsen kan meddeles på vilkår om forforbalance uden, at udvaskningen af fosfor vil medføre en væsentlig påvirkning på overfladevand.

Natur

På et af udbringningsarealerne beliggende i Billund Kommune ligger en sø beskyttet i hht. § 3 i Naturbeskyttelsesloven². Søen er i fl. Lovgivningen beskyttet mod tilstandsændring.

Ingen af udbringningsarealerne er omfattet af national eller international registreret natur. Et af arealerne grænser delvist op til en B målsat mose, ligesom flere arealer grænser op til målsatte vandløb. Da ingen af udbringningsarealerne er skrånende eller stærkt skrånende arealer, vurderes der ikke at være risici for overflade afstrømning af kvælstof eller fosfor, ligesom der ikke vurderes at være risici for jorderosion i forbindelse med jordbearbejdning og gødningsudbringning til hverken naturområderne eller til det tilgrænsende vandløb. Hensynet til natur og miljø vurderes derfor, at være tilstrækkelig varetaget ved de gældende regler for drift og gødningsudbringning, samt ved overholdelse af 2 meter bræmmer i hht. vandløbsloven.

Samlet vurdering

Det er Billund Kommunes samlede vurdering, at udbringningsarealerne under overholdelse af ovenstående vilkår kan indgå i en miljøgodkendelse af Lille Hej-

¹ Vejledning til husdyrloven. Miljøstyrelsen 2007.

² 1042 af 20/10 2008. Lov om naturbeskyttelse.

bølvej 3, 6870 Ølgod, uden at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af grundvand, overfladevand samt natur.

Er der spørgsmål er I velkommen til at kontakte undertegnede.

Med venlig hilsen

Rikke Holm Sennels
Miljøsagsbehandler

Vedlagt
Kortbilag 1 – Lavbundsarealer
Kortbilag 2 – Drænskort

